

Bryssel 5.9.2023
COM(2023) 516 final

2023/0315 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

eurooppalaisista rajat ylittävistä yhdistyksistä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SEC(2023) 306 final} - {SWD(2023) 292 final} - {SWD(2023) 293 final} -
{SWD(2023) 294 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Ehdotus perustuu Euroopan parlamentin 17. helmikuuta 2022 antamaan päätöslauselmaan, jolla pyritään edistämään yhdistysten ja muiden voittoa tavoittelemattomien järjestöjen asemaa EU:ssa sisämarkkinoiden toteuttamisessa, suojelemaan niiden perusoikeuksia ja edistämään EU:n demokraattista toimintaympäristöä. Päätöslauselmassa komissiota pyydettiin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 225 artiklan nojalla esittämään kaksi uutta lainsäädäntöehdotusta: asetus (SEUT-sopimuksen 352 artiklan nojalla), jolla luodaan oikeudellinen muoto "eurooppalaisille yhdistyksille", ja direktiivi, jolla yhdenmukaistetaan voittoa tavoittelemattomia järjestöjä koskevat yhteiset vähimmäisvaatimukset (SEUT-sopimuksen 114 artiklan nojalla). Euroopan komissio vastasi myönteisesti Euroopan parlamentin pyyntöön ja oli samaa mieltä tarpeesta luoda suotuisa toimintaympäristö voittoa tavoittelemattomalle sektorille, jolla yhdistykset ovat yleisin oikeudellisin muoto.

Ehdotuksella pyritään parantamaan voittoa tavoittelemattomien yhdistysten toimintaa sisämarkkinoilla säätämällä toimenpiteistä, joilla koordinoidaan eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten, jäljempänä 'ECBA', perustamis- ja toimintaedellytyksiä. Tavoitteena on helpottaa sisämarkkinoilla toimivien voittoa tavoittelemattomien yhdistysten tosiasiallista vapaata liikkuvuutta.

Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset ovat voittoa tavoittelemattomien järjestöjen yleisin oikeudellinen muoto Euroopan unionissa, ja niitä on arviolta 3,8 miljoonaa EU:n jäsenvaltioissa. Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset ovat myös yleisin yhteisötalouteen perinteisesti kuuluvista neljästä oikeudellisesta muodosta¹. Niistä 310 000 voittoa tavoittelemattomaa yhdistystä toimii useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa, ja 185 000 muuta yhdistystä voisi teoriassa harjoittaa valtioiden rajat ylittävää toimintaa, jos esteet poistettaisiin. Voittoa tavoittelemattomien yhdistysten toiminnan taustalla ovat yhteisötalouden keskeiset periaatteet: ne asettavat voittojen sijaan etusijalle ihmiset sekä yhteiskunnallisen ja ympäristöön liittyvän tarkoituksen, ne sijoittavat uudelleen suurimman osan voitoistaan ja ylijäämistään jäsenten tai käyttäjien edun ("yhteinen etu") tai koko yhteiskunnan edun ("yleinen etu") mukaiseen toimintaan, ja niillä on demokraattinen tai osallistava hallintomalli.

Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset toimivat aloilla, joilla on yhteiskunnallisia vaikutuksia, kuten terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelujen, sosiaalisen osallisuuden, kulttuurin, urheilun, tutkimuksen ja kehittämisen sekä koulutuksen alalla. Niiden osuus EU:n BKT:stä on 2,9 prosenttia. Jäsenyyteen perustuvan rakenteensa ansiosta niillä on myös suora vipuvaikutus kansalaisiin, jotka ovat mukana niiden toiminnassa jäseninä, lahjoittajina tai edunsaajina. Kun voittoa tavoittelemattomien yhdistysten toiminta tarjotaan korvausta vastaan, se on SEUT-sopimuksen 57 artiklassa tarkoitettu palvelu.

Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset vaikuttavat myönteisesti EU:n kansalaisten sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja vaurauden takaamiseen, ja niillä on merkittävä rooli sisämarkkinoiden kasvun kannalta. Niiden koko sosioekonominen potentiaali ei ole kuitenkaan käytössä. Sisämarkkinoiden koko potentiaali voidaan hyödyntää vain, jos kaikki toimijat voivat käyttää sisämarkkinoiden tarjoamia oikeuksia. Tätä varten voittoa

¹ Muita yhteisötalouden oikeushenkilöitä ovat osuuskunnat, keskinäiset yhtiöt ja säätiöt.

tavoittelemattomat yhdistykset tarvitsevat ennakoitavan oikeudellisen kehyksen, jonka avulla ne voivat harjoittaa toimintaansa saumattomasti, myös silloin, kun ne toimivat valtioiden rajojen yli sisämarkkinoilla.

Tällä hetkellä voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä ja niiden toimintaa säännellään erityisellä lainsäädännöllä 24 jäsenvaltiossa² eri tavalla, mistä aiheutuu oikeudellista epävarmuutta ja erilaisia hallinnollisia menettelyjä ja vaatimuksia. Perustamista, jäsenyyttä ja hallintoa koskevilla säännöillä asetetaan erilaisia vaatimuksia. Esimerkiksi voittoa tavoittelemattoman yhdistyksen perustamiseen vaadittavien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden määrä on 3–20 jäsenvaltion mukaan. Voittoa tavoittelemattoman yhdistyksen jäseneksi liittymiseen tai toimeenpanevassa tehtävässä toimimiseen sovelletaan erilaisia vaatimuksia, jotka joissakin tapauksissa liittyvät kansallisuuteen tai lailliseen asuinpaikkaan. Kaikilla voittoa tavoittelemattomilla yhdistyksillä on toimeenpaneva elin ja päätöksentekoeelin, mutta niiden hallintoa koskevat säännöt vaihtelevat jäsenvaltioittain. Lisäksi voittoa tavoittelemattomien yhdistysten oikeushenkilön aseman saamiseen sovelletaan erilaisia sääntöjä: jotkin jäsenvaltiot myöntävät oikeushenkilön aseman rekisteröinnin yhteydessä, toiset taas siinä yhteydessä, kun kansalliset viranomaiset tunnustavat yhdistyksen tai kun yhdistys perustetaan. Myös mahdollisuudet harjoittaa taloudellista toimintaa vaihtelevat. Lisäksi hyvin suuri enemmistö jäsenvaltioista ei tunnusta muiden jäsenvaltioiden yhdistyksiä, jotka haluavat harjoittaa rajat ylittävää toimintaa. Tämä pakottaa voittoa tavoittelemattomat yhdistykset, jotka haluavat harjoittaa taloudellista toimintaa toisessa jäsenvaltiossa, muodostamaan ja rekisteröimään uuden voittoa tavoittelemattoman yhdistyksen kyseisessä jäsenvaltiossa, mikä aiheuttaa ylimääräisiä hallinnollisia kustannuksia ja muodollisuuksia. Tämä vaikuttaa myös pääoman kanavointiin voittoa tavoittelemattomien yhdistysten välillä, mikä haittaa saumatonta pääoman liikettä ja heikentää voittoa tavoittelemattomien yhdistysten mahdollisuuksia harjoittaa toimintaansa toisessa jäsenvaltiossa. Myös pääoman saantia koskevat säännöt poikkeavat toisistaan, ja rahoituslainojen, -luottojen ja -takuiden saamiseen luottolaitoksista liittyy vaikeuksia. Yhdistysten voittoa tavoittelematon luonne tekee näistä esteistä erityisen akuutteja ja lisää näihin yhdistyksiin kohdistuvaa taloudellista rasitetta, kun ne toimivat rajat ylittävästi unionissa.

Kuten tätä ehdotusta tukevassa vaikutustenarvioinnissa todettiin, nämä erot aiheuttavat kohtuuttomia sääntöjen noudattamiseen liittyviä kustannuksia voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille, jotka haluavat harjoittaa toimintaa useissa jäsenvaltioissa, luovat sovellettaviin velvoitteisiin liittyvää epävarmuutta ja saattavat estää sellaisten palvelujen tarjoamisen ja kehittämisen edelleen, joilla on yhteiskunnallisia vaikutuksia sisämarkkinoilla. Tämä heterogeenisuus heikentää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja vaikuttaa kielteisesti yhdistymisvapauteen sekä sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen ja viime kädessä estää voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä hyödyntämästä koko potentiaaliaan taloudellisen ja yhteiskunnallisen arvon luomiseksi EU:ssa.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotus sisältyy komission vuoden 2023 työohjelmaan osana yhteisötalouden kehystä komission yleistavoitteessa ”Ihmisten hyväksi toimiva talous”³, jolla edistetään tavoitetta taloudesta, joka voi täysin vastata EU:n kansalaisten tarpeisiin ja varmistaa siten sosiaalisen

² Irlannissa, Tanskassa ja Ruotsissa yhdistyksiä säännellään oikeusopissa ja oikeuskäytännössä kehitettyjen periaatteiden perusteella.

³ Ihmisten hyväksi toimiva talous (europa.eu).

oikeudenmukaisuuden ja vaurauden. Sillä on yhteyksiä myös toimenpiteisiin, joista ilmoitettiin yhteisötalouden toimintasuunnitelmassa⁴, ja se muodostaa niiden kanssa yhteisötalouden kehyksen. Näitä toimenpiteitä ovat ehdotus neuvoston suositukseksi yhteisötalouden toimintaedellytysten kehittämisestä jäsenvaltioissa⁵ sekä kaksi komission yksiköiden valmisteluasiakirjaa, joissa vahvistetaan yhteisötalouden yhteisöjä koskevat verokehdykset⁶ ja hyväntekeväisyysjärjestöjen ja niiden lahjoittajien syrjimätön verotus EU:n oikeuskäytännöstä johdetun periaatteen perusteella⁷. Erityisesti neuvoston suosituksella edistetään yhteisötalouden toimijoiden, myös yhdistysten, suotuisaa toimintaympäristöä, ja verotusta koskevilla komission yksiköiden valmisteluasiakirjoilla selkeytetään yhteisötalouden toimijoita ja valtioiden rajat ylittäviä lahjoituksia koskevia verosääntöjä ja parannetaan niiden ymmärtämistä voittoa tavoittelemattomien järjestöjen kannalta. Näin ollen näillä teksteillä täydennetään tätä lainsäädäntöehdotusta, sillä niissä esitetään yhteisötalouden toimijoita, myös voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä, koskevat kattavat strategiat ja käsitellään verotusta, jota tällä ehdotuksella ei säännellä.

Ehdotuksessa noudatetaan osittain joitakin yhtiöoikeutta⁸ ja palveluja sisämarkkinoilla koskevien EU-sääntöjen yhteydessä hyväksytyjä ratkaisuja. Yhtiöoikeutta koskevilla EU:n säännöillä (direktiivi (EU) 2017/1132)⁹ yhdenmukaistetaan muun muassa perustamis-, pääoma- ja julkistamisvaatimukset sekä toiminta (kotimaiset sulautumiset ja jakautumiset, rajat ylittävät yhtiömuodon muutokset, sulautumiset ja jakautumiset pääomayhtiöiden osalta), jotta yrityksiä voidaan perustaa ja ne voivat harjoittaa toimintaa kaikkialla EU:ssa. Palveludirektiivillä¹⁰ helpotetaan palveluntarjoajien sijoittautumisvapautta ja palvelujen vapaata liikkuvuutta niin, että säilytetään palvelujen korkea laatu. Vastaavasti tällä ehdotuksella pyritään puuttumaan sisämarkkinoiden vapauksien käytön rajoituksiin, joita voittoa tavoittelemattomiin yhdistyksiin kohdistuu, ja antamaan niille mahdollisuus harjoittaa toimintaa kaikkialla EU:ssa uudenlaisen eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen muodon ansiosta.

Edellä esitetyn perusteella direktiivi täyttää lainsäädännöllisen aukon, koska EU:n tasolla ei ole erityistä lainsäädäntöä, jolla säänneltäisiin voittoa tavoittelemattomien yhdistysten edellytyksiä toimia valtioiden rajojen yli sisämarkkinoilla.¹¹ Ehdotuksen kohdennettu

⁴ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Ihmisten hyväksi toimivan talouden rakentaminen: yhteisötalouden toimintasuunnitelma (COM(2021) 778 final).

⁵ Neuvoston suositus yhteisötalouden toimintaedellytysten kehittämisestä (COM(2023) 316 final, 13.6.2023).

⁶ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja: Relevant taxation frameworks for Social Economy Entities (SWD(2023) 211 final, 13.6.2023).

⁷ [Komission yksiköiden valmisteluasiakirja: Non-discriminatory taxation of charitable organisations and their donors: principles drawn from EU case-law \(SWD\(2023\) 212 final, 13.6.2023\).](#)

⁸ Yhtiöoikeutta koskevien EU:n sääntöjen tavoitteena on suojella osakkeenomistajia ja muita yhtiöön sidoksissa olevia osapuolia, kuten työntekijöitä ja velkojia, parantaa liiketoiminnan tehokkuutta, kilpailukykyä ja kestävyyttä pitkällä aikavälillä ja kannustaa eri EU-maihin sijoittautuneita yrityksiä tekemään yhteistyötä keskenään. Yritysten raportointia, tilintarkastusta ja avoimuutta koskevat EU:n säännöt täydentävät tätä oikeudellista kehystä.

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1132, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2017, tietyistä yhtiöoikeuden osa-alueista (EUVL L 169, 30.6.2017, s. 46).

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, palveluista sisämarkkinoilla (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36).

¹¹ Vaikutustenarvioinnissa todettiin, että useimmissa jäsenvaltioissa yhdistyksiin sovelletaan erityistä sääntelyä. Ne ovat yleensä kattavia lakeja, joilla säännellään yksityiskohtaisesti yhdistyksiä. Missään jäsenvaltiossa ei kuitenkaan säännellä vielä kattavasti liikkuvuuden ja yhdistysten toiminnan kannalta olennaisia rajat ylittäviä näkökohtia.

lähestymistapa eroaa tässä mielessä huomattavasti komission vuonna 1992 tekemän ehdotuksen laajasta lähestymistavasta, jolla luotiin yhdistykselle eurooppalainen oikeudellinen muoto (eli eurooppalainen yhdistys)¹². Tällä ehdotuksella ei ole tarkoitus luoda yhdistyksille eurooppalaista perussääntöä vaan luoda uusi kansallinen oikeudellinen muoto, joka helpottaa voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävää toimintaa ja niiden liikkuvuutta niin, että otetaan huomioon kansalliset perinteet.

Ehdotus liittyy myös muita olemassa olevia eurooppalaisia oikeudellisia muotoja koskeviin EU:n sääntöihin, joiden tarkoituksena on yleensä helpottaa ja tehostaa rajat ylittävää toimintaa jäsenvaltioiden välillä ja yleisemmin koko unionissa. Näitä ovat erityisesti eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä (ETEY)¹³, eurooppalainen alueellisen yhteistyön yhtymä (EAYY)¹⁴, eurooppalainen tutkimusinfrastruktuurikonsortio (ERIC)¹⁵ ja eurooppalainen digitaalinfrastruktuurikonsortio (EDIC)¹⁶. Vaikka nämä oikeudelliset muodot ovat jäsenyyteen perustuvia, ne eivät ole verrattavissa voittoa tavoittelemattomiin yhdistyksiin tämän ehdotuksen yhteydessä. Ne on joko suunniteltu suorittamaan hyvin erityisiä ja rajoitettuja tehtäviä¹⁷ (ERIC ja EDIC), niillä on hyvin rajoitettu jäsenyystyyppi¹⁸ (EAYY ja ERIC), niillä ei ole rajoitettua vastuuta (ETEY ja EAYY) tai niillä ei ole voittoa tavoittelematonta tarkoitusta eikä niihin kohdistu voiton jakamista jättämistä koskevaa rajoitusta (ETEY).

Tällä direktiivillä ei myöskään pyritä sääntelemään tiettyjä eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten kannalta merkityksellisiä lainsäädännön aloja sisämarkkinoilla, erityisesti verotukseen, kilpailuun, teollis- ja tekijänoikeuksiin, rahanpesun torjuntaan ja maksukyvyttömyyteen liittyvää lainsäädäntöä eikä työlainsäädäntöä.

• **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tämä ehdotus on osa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman laajempia poliittisia tavoitteita (mukaan lukien ”ei merkittävää haittaa” -periaate), ja se on merkityksellinen esimerkiksi demokratiaan ja perusoikeuksiin liittyvän muun EU-politiikan toteuttamisen kannalta.

Ehdotus on myös osa komission prioriteettia ”Euroopan digitaalinen valmius”¹⁹, ja sillä tuetaan digitaalisen vuosikymmenen 2030 poliittista tavoitetta tehostamalla ja kannustamalla digitaalisten keinojen käyttöä voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävään toimintaan liittyvän hallinnollisen rasitteen keventämiseksi. Tämä on merkityksellistä sikäli, että näin voidaan vahvistaa sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta kansalaisyhteiskunnassa ja edistää kansalaistoimintaa.

¹² Ehdotus neuvoston asetukseksi eurooppalaisen yhdistyksen perussäännöstä (KOM(91) 273) (ei suomeksi). Ehdotuksessa täsmennettiin SEUT-sopimuksen 114 artiklan perusteella yhdistyksen perustamista, rekisteröintiä, muodostamista, toimintaa, rahoitusta, purkamista, likvidaatiota ja maksukyvyttömyyttä koskevat säännöt. Ehdotus peruutettiin vuonna 2005.

¹³ Neuvoston asetus (ETY) N:o 2137/85, annettu 25 päivänä heinäkuuta 1985, eurooppalaisesta taloudellisesta etuyhtymästä (ETEY) (EYVL L 199, 31.7.1985, s. 1).

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1082/2006, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2006, eurooppalaisesta alueellisen yhteistyön yhtymästä (EAYY) (EUVL L 210, 31.7.2006, s. 19).

¹⁵ Neuvoston asetus (EY) N:o 723/2009, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2009, eurooppalaiseen tutkimusinfrastruktuurikonsortioon (ERIC) sovellettavasta yhteisön oikeudellisesta kehyksestä (EUVL L 206, 8.8.2009, s. 1).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2022/2481, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelman perustamisesta (EUVL L 323, 19.12.2022, s. 4).

¹⁷ Asetuksissa rajoitetaan niiden mahdollisia toiminta-aloja ja tarkoituksia.

¹⁸ Niihin voivat osallistua ainoastaan maat, hallitustenväliset järjestöt (ERIC) tai jäsenvaltioiden viranomaiset (EAYY).

¹⁹ Euroopan digitaalinen valmius (europa.eu)

Ehdotus koskee voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävää toimintaa ja on siten EU:n perusoikeuskirjan soveltamista koskevassa vuoden 2022 vuosikertomuksessa²⁰ esitettyjen havaintojen mukainen. Siinä korostetaan, että kansalaisyhteiskunnan organisaatiot voivat edistää toimintapolitiikkaa ja lainsäädäntöä jäsenvaltioiden rajojen ulkopuolella ja että niiden rooli on erityisen merkityksellinen, kun otetaan huomioon EU:n tämänhetkiset haasteet. Tähän liittyen Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi²¹ myönsi kansalaisyhteiskunnan tärkeän roolin ja mainitsi, että eurooppalaisille rajat ylittävälle yhdistyksille ja voittoa tavoittelemattomille järjestöille tarvitaan perussääntö. Ehdotuksella voitaisiin saada aikaan myönteistä vipuvaikutusta Eurooppa-yliopistojen yhteenliittymille, jotta voidaan helpottaa entistä tiiviimpää, pitkäkestoisempaa ja joustavampaa rajat ylittävää yhteistyötä.²² Ehdotusta valmistellaan myös ilmoitetun demokratian puolustuspaketin²³ rinnalla.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimuksen) 50 artiklaan ja 114 artiklaan.

SEUT-sopimuksen 50 artiklan 1 ja 2 kohta, joissa Euroopan parlamentille ja neuvostolle annetaan valtuudet antaa säännöksiä sijoittautumisvapauden toteuttamiseksi, muodostavat oikeusperustan toimenpiteille, joilla helpotetaan taloudellista toimintaa harjoittavien yhdistysten sijoittautumisoikeuden käyttöä ja liikkuvuutta, esimerkiksi rekisteröidyn kotipaikan siirtämistä.

SEUT-sopimuksen 114 artiklassa annetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimivalta toteuttaa sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa koskevia toimenpiteitä jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämiseksi.

Ehdotuksen tavoitteena on helpottaa voittoa tavoittelemattomien yhdistysten sijoittautumisoikeuden käyttöä sekä vapaata liikkuvuutta koskevien oikeuksien tosiasiallista käyttöä säätämällä toimenpiteistä, joilla koordinoidaan rajat ylittävien eurooppalaisten yhdistysten perustamista ja toimintaa koskevia edellytyksiä. Näin varmistetaan muun muassa, että jäsenvaltiot tunnustavat automaattisesti niiden oikeushenkilöllisyyden ja että niihin sovelletaan yhtä ainoaa rekisteröintivelvoitetta, ja vahvistetaan liikkuvuutta koskevat yhdenmukaiset säännöt (esim. rekisteröidyn kotipaikan siirtäminen). Tällä ehdotuksella luodaan jäsenvaltioiden kansallisessa oikeusjärjestyksessä uusi oikeudellinen muoto voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille, jotka toimivat rajat ylittävästi, ja vahvistetaan edellytykset niiden toiminnalle ja liikkuvuudelle unionin alueella, minkä ansiosta voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä koskevat jäsenvaltioiden oikeudelliset ja hallinnolliset toimet lähenevät toisiaan, ja näin edistetään sisämarkkinoiden toimintaa.

Tämä huomioon ottaen SEUT-sopimuksen 50 artikla on asianmukainen oikeusperusta toimenpiteille, joilla pyritään suoraan parantamaan yhdistysten sijoittautumisoikeutta ja niiden liikkuvuutta sisämarkkinoilla.

²⁰ https://commission.europa.eu/aid-development-cooperation-fundamental-rights/your-rights-eu/eu-charter-fundamental-rights/application-charter/annual-reports-application-charter_fi

²¹ Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi, Raportti lopullisista tuloksista, toukokuu 2022.

²² Ks. [komission tiedonanto eurooppalaisesta yliopistostrategiasta](#) (COM(2022) 16 final, 18.1.2022) ja [Eurooppalaiset yliopistot -aloite](#).

²³ Ks. 16. helmikuuta 2023 julkaistu kannanottopyyntö.

SEUT-sopimuksen 50 artiklaa sovelletaan yhdessä SEUT-sopimuksen 114 artiklan kanssa. Sen lisäksi, että ehdotetulla direktiivillä helpotetaan sijoittautumisvapautta, sillä pyritään varmistamaan, että voittoa tavoittelemattomat yhdistykset voivat hyödyntää kaikilta osin tavaroiden vapaata liikkuvuutta, harjoittaa taloudellista toimintaa, vastaanottaa palveluja sekä käyttää pääoman vastaanottamisen vapautta. Tämä saavutetaan poistamalla erityisesti rajoituksia, jotka liittyvät taloudellisen toiminnan sääntelyyn ja pääoman kanavointiin. Näin ollen SEUT-sopimuksen 114 artikla on täydentävä oikeusperusta toimenpiteelle, joka koskee taloudellista toimintaa sisämarkkinoilla harjoitettavia voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä ja jolla yhdenmukaistetaan jäsenvaltioiden toisistaan poikkeavat rajoittavat säännökset, jotka koskevat yhdistysten taloudellisen toiminnan harjoittamista ja vapautta vastaanottaa pääomaa, millä on välitön vaikutus sisämarkkinoiden toimintaan.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ehdotuksen yleisenä tavoitteena on poistaa esteet, jotka kohdistuvat voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävään toimintaan ja liikkuvuuteen sisämarkkinoilla.

EU:n tasolla toimimisesta saadaan selvää lisäarvoa, koska tämän ehdotuksen kohteena olevilla ongelmilla on vahva rajat ylittävä ulottuvuus. Tällä hetkellä jäsenvaltiot koordinoivat keskenään vain vähän toimia, joilla pyritään helpottamaan voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävää taloudellista toimintaa, liikkuvuutta ja mahdollisuuksia hyödyntää sisämarkkinavapauksia. Vaikka tällainen koordinointi on teoriassa mahdollista, se vaikuttaa epätodennäköiseltä lähitulevaisuudessa. Esimerkiksi sen jälkeen, kun komissio peruutti vuonna 2005 ehdotuksen eurooppalaisen yhdistyksen perussäännöstä, vain kolmessa jäsenvaltiossa on annettu lainsäädäntöä, jolla helpotetaan voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävää toimintaa rekisteröintimaksujen avulla. Kun jäsenvaltiot toteuttavat yksittäisiä toimia tai eivät toteuta mitään toimia, ne keskittyvät pääasiassa voittoa tavoittelemattomien yhdistysten sääntelyyn niiden omassa kansallisessa kontekstissa eivätkä käsittele rajat ylittävää ulottuvuutta muutamia jäsenvaltioita lukuun ottamatta. Direktiivi koskee ainoastaan rajat ylittävää toimintaa, koska sillä perustetaan oikeudellinen muoto voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille, jotka ovat kiinnostuneita toimimaan useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa, jäljempänä 'eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys', siinä säädetään näiden yhdistysten toimintaedellytyksistä, ja sen tavoitteena on auttaa näitä voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä hyödyntämään kaikilta osin sisämarkkinavapauksia siten, että niiden oikeushenkilöllisyys tunnustetaan kaikkialla unionissa ja selkeytetään rajat ylittävää toimintaa koskevia hallinnollisia menettelyjä. Jos tukeudutaan pelkästään jäsenvaltioiden toimiin, on todennäköistä, että voittoa tavoittelemattomiin yhdistyksiin kohdistuvat oikeudelliset ja hallinnolliset esteet rajat ylittävässä toiminnassa jatkuvat, mikä johtaa oikeudellisen epävarmuuden ja byrokratian jatkumiseen eikä tarjoa voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille tasapuolisia toimintaedellytyksiä sisämarkkinoilla.

EU:n toimilla tarjotaan selkeä ja ennakoitava kehys, jonka avulla voittoa tavoittelemattomat yhdistykset voivat hyödyntää täysin sisämarkkinavapauksiaan toimiessaan valtioiden rajojen yli. Sen vuoksi tämän aloitteen tavoitetta ei voida riittävällä tavalla saavuttaa pelkästään jäsenvaltioiden toimin, vaan se voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotuksen kohteena ovat voittoa tavoittelemattomat yhdistykset, jotka toimivat tai haluavat toimia rajat ylittävästi, eikä se välttämättä johda siihen, että jäsenvaltiot muuttavat voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä koskevia nykyisiä kansallisia sääntöjään, eikä sillä ole suoria vaikutuksia voittoa tavoittelemattomiin yhdistyksiin, jotka eivät ole kiinnostuneita rajat

ylittävästä toiminnasta. Ehdotuksen sisältö ja muoto ovat näin ollen oikeassa suhteessa niiden ongelmien laajuuteen ja mittakaavaan, joita voittoa tavoittelemattomilla yhdistyksillä on harjoittaessaan rajat ylittävää toimintaa tai liikkuvuutta.

Suunniteltu uusi oikeudellinen muoto, joka otetaan käyttöön kansallisella tasolla ja joka on tämän ehdotuksen keskeinen tekijä, antaa jäsenvaltioille joustovaraa mukauttaa sitä omiin olosuhteisiinsa. Ehdotetun direktiivin säännökset eivät edellytä muutoksia jäsenvaltioiden lainsäädäntöön, jolla säännellään niiden alueelle sijoittautuneiden voittoa tavoittelemattomien yhdistysten olemassa olevia muotoja.

Vaikutustenarvioinnissa tehdyssä toimintavaihtoehtojen analyysissä otettiin huomioon vaihtoehtojen vaikuttavuus, tehokkuus, johdonmukaisuus ja oikeasuhteisuus, ja se osoitti, että kaikilla vaihtoehtoilla voi olla myönteinen vaikutus ja että ehdotuksessa esitetty vaihtoehto arvioitiin parhaaksi tältä osin.

- **Toimintatavan valinta**

Tämä ehdotus annetaan direktiivin ja asetuksen muodossa.

SEUT-sopimuksen 50 artiklassa edellytetään direktiivin käyttöä. Lisäksi direktiiviä pidetään tarkoituksenmukaisimpana ja oikeasuhteisimpana oikeudellisena välineenä, joka antaa mahdollisuuden mukauttaa täytäntöönpanotoimenpiteet kansallisiin olosuhteisiin, mikä voi myös helpottaa yhdistysten uuden oikeudellisen muodon käyttöönottoa.

Asetus on luonteeltaan tekninen, ja sillä muutetaan asetusta (EU) N:o 1024/2012²⁴, jolla perustetaan sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä (IMI), sen varmistamiseksi, että jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset tekevät yhteistyötä ja vaihtavat tietoja IMIn kautta, kun ne soveltavat ehdotuksen säännösten mukaisesti täytäntöön pantuja kansallisia sääntöjä. Sillä muutetaan myös asetusta (EU) 2018/1724²⁵, jolla perustetaan yhteinen digitaalinen palveluväylä, sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot antavat sähköisesti pääsyn tietoihin, jotka ovat merkityksellisiä eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten ja voittoa tavoittelemattomien yhdistysten kannalta. Tarkoituksena on myös helpottaa todistusmateriaalin vaihtoa toimivaltaisten viranomaisten välillä ehdotetussa direktiivissä säädettyissä menettelyissä, jotka koskevat eurooppalaisia rajat ylittäviä yhdistyksiä. Asetus on sopiva väline, kun otetaan huomioon muodon rinnakkaisuuden periaate.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Tämän ehdotuksen perustana ovat laajat kuulemiset, joita on toteutettu sidosryhmien eli voittoa tavoittelemattomien yhdistysten, voittoa tavoittelemattomien järjestöjen, voittoa tavoittelemattomien yhdistysten ja muiden voittoa tavoittelemattomien järjestöjen toimintaan osallistuvien EU:n kansalaisten, jäsenvaltioiden ja viranomaisten, yritysten, asiantuntijoiden sekä voittoa tavoittelematonta sektoria koskevan lainsäädännön tutkijoiden kanssa.

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1024/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, hallinnollisesta yhteistyöstä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä ja komission päätöksen 2008/49/EY kumoamisesta (EUVL L 316, 14.11.2012, s. 1).

²⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1724, annettu 2 päivänä lokakuuta 2018, tietoja, menettelyjä sekä neuvonta- ja ongelmanratkaisupalveluja saataville tarjoavan yhteisen digitaalisen palveluväylän perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 1).

Avoin julkinen kuuleminen ja kannanottoypyynnö julkaistiin 5. elokuuta 2022, ja niihin oli mahdollista osallistua 3. marraskuuta 2022 asti.²⁶ Sidosryhmiltä saatua palautetta ja kannanottoja hyödynnettiin ongelman laajuuden ja toimintavaihtoehtojen määrittelyssä.

Komission teettämällä ulkopuolisella tutkimuksella tuettiin tämän ehdotuksen valmistelua. Tässä yhteydessä järjestettiin uusia kohdennettuja sidosryhmien kuulemisia.

Komission ehdotusta tukeva vaikutustenarviointi perustuu seuraavien kuulemisten tuloksiin:

- kannanottoypyynnö, johon saatiin 50 vastausta;
- julkinen kuuleminen, johon saatiin 64 vastausta;
- ulkoisen tutkimuksen yhteydessä verkkokyselynä järjestetty kohdennettu kuuleminen, johon saatiin vastauksia kotimaisilta ja rajat ylittäviltä yhdistyksiltä (yhteensä 88, kattojärjestöt mukaan lukien), palveluntarjoajilta (yhteensä 12), tiedeyhteisöiltä/tutkimuslaitoksilta (yhteensä 14) ja asiasta vastaavilta viranomaisilta (yhteensä 11);
- ulkoisen tutkimuksen yhteydessä järjestetyt 64 haastattelua yhdistysten ja kansallisten yhdistysten kattojärjestöjen kanssa.

Vaikka kuulemisiin saatujen vastausten absoluuttista määrää voidaan pitää vähäisenä, vastausten edustavuutta vahvistavat 3 026 järjestön ääntä edustavilta 29 kattojärjestöltä saadut kannanotot.

Yleisesti ottaen kuulemiset osoittivat, että sidosryhmien keskuudessa tunnustetaan laajalti tarve vahvistaa voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävää toimintaa ja tuetaan EU:n toimia, joilla helpotetaan voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävää toimintaa sisämarkkinoilla.²⁷

Useimmat vastaajat ilmoittivat toistuvista haasteista ja esteistä rajat ylittävän toiminnan harjoittamisessa. Kannanottoypyynnössä sidosryhmät toivat esiin esteitä, jotka liittyvät esimerkiksi palvelujen tarjoamiseen toisessa jäsenvaltiossa ilman rekisteröintiä, toisessa jäsenvaltiossa tapahtuvaan tunnustamiseen, rahoituksen saantiin ja erilaisiin alv-järjestelmiin ja lähestymistapoihin eri EU-maissa. Julkisessa kuulemisessa useimmin esiin otetut ongelmat koskivat verotusta, rekisteröintimenettelyjä ja hallinnollisia muodollisuuksia. Kohdennetuissa sidosryhmäkuulemisissa saadut vastaukset olivat samankaltaisia, ja niissä esiin tuodut ongelmat koskivat esimerkiksi erilaisia kansallisia sääntöjä voittoa tavoittelemattomien yhdistysten perustamisessa, voittoa tavoittelemattomien yhdistysten sulautumiseen liittyviä vaikeuksia eri jäsenvaltioissa ja muita verokysymyksiä.

Parhaaksi arvioidun toimintavaihtoehtoon osalta 36 prosenttia (22 vastaajaa 64:stä) kaikista julkiseen kuulemiseen vastanneista (joista 67 prosenttia eli 43 vastaajaa 64:stä kuului voittoa tavoittelemattomaan sektoriin) kannatti ”uutta oikeudellista muotoa yhdistyksille”. Myös niistä, jotka ilmoittivat oikeudellisen muotonsa olevan yhdistys, 16 vastaajaa 38:sta (eli 42 prosenttia) kannatti sitä. ”Yhteisten vähimmäisvaatimusten yhdenmukaistamista” (toimintavaihtoehto 2) piti parhaana vaihtoehtona 42 prosenttia kaikista vastaajista (26 vastaajaa 64:stä) ja 32 prosenttia (12 vastaajaa 38:sta) niistä vastaajista, joiden oikeudellinen muoto on yhdistys.

²⁶ Sisämarkkinat – Ehdotus yhdistysten ylikansallista toimintaa koskevasta lainsäädäntöaloitteesta (europa.eu)

²⁷ Esimerkiksi julkisessa kuulemisessa (64 vastausta) suurin osa vastaajista (73 prosenttia; 47 vastaajaa 64:stä) kannatti EU:n toimia, joilla helpotetaan yhdistysten rajat ylittävää toimintaa sisämarkkinoilla.

Kohdennettuun kyselyyn (johon saatiin 140 vastausta) vastanneet voittoa tavoittelemattomat yhdistykset kannattivat EU:n toimenpidettä ja mahdollisesti sellaisten uusien oikeudellisten muotojen luomista, joilla helpotetaan yhdistysten toimintaa toisessa jäsenvaltiossa. Myös muita toimintavaihtoehtoja tuettiin laajalti.

Yksityiskohtaista tietoa kuulemisstrategiasta sekä sidosryhmien kuulemisten tuloksista ja päätelmistä on vaikutustenarviointiraportin liitteessä 2 ja [Kerro mielipiteesi -sivustolla \(europa.eu\)](#).

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Vaikutustenarvioinnin perustana olevan analyysin tueksi komissio käytti ulkopuolisen tutkimuksen tuloksia kerätäkseen lisänäyttöä yhdistysten rajat ylittävästä toiminnasta. Siihen sisältyi vertaileva oikeudellinen analyysi yhdistyksiä koskevasta lainsäädännöstä ja järjestelyistä EU:ssa, kohdennetut selvitykset sekä mahdollisten toimenpiteiden vaikutusten laadullinen ja määrällinen arviointi.

Lisäksi vaikutustenarvioinnissa käytettiin näyttöä syyskuussa 2022 julkaistusta tutkimuksesta ”[Comparative legal analysis of associations law and schemes in the EU](#)” ja heinäkuussa 2023 julkaistusta tutkimuksesta ”[Comparative legal analysis of merger rules concerning associations in the EU](#)”.

Näiden taustaselvitysten lisäksi asiantuntemusta hankittiin kirjallisuustutkimuksesta ja sidosryhmäkuulemisten vastauksista.

Tähän liittyen komissio ilmoitti kesäkuussa ja marraskuussa 2022 yhteisötaloutta ja yhteiskunnallisia yrityksiä käsittelevälle komission asiantuntijaryhmälle (GECES) voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävää toimintaa koskevasta aloitteesta ja keskusteli siitä sen kanssa.

Taustaselvitysten ja sidosryhmien kuulemisten lisäksi komissio kiinnitti erityistä huomiota 17. helmikuuta 2022 annettuun Euroopan parlamentin päätöslauselmaan, jossa annettiin suosituksia komissiolle eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten ja voittoa tavoittelemattomien järjestöjen perussäännöstä, sekä päätöslauselman perustana olevaan Euroopan parlamentin tutkimukseen.²⁸

- **Vaikutustenarviointi**

Sääntelyntarkastelulautakunta tarkasteli tähän ehdotukseen liittyvää vaikutustenarviointia 2. maaliskuuta 2023. Lautakunta antoi 31. maaliskuuta kielteisen lausunnon, minkä jälkeen sille toimitettiin tarkistettu vaikutustenarviointi 8. toukokuuta 2023. Sääntelyntarkastelulautakunta antoi 8. kesäkuuta 2023 myönteisen lausunnon, johon sisältyi varauma, minkä jälkeen tähän ehdotukseen liitettyä vaikutustenarviointia tarkistettiin, jotta lautakunnan suositukset voitiin ottaa asianmukaisesti huomioon esimerkiksi selittämällä tarkemmin oikeusperustan valintaa, selventämällä toimintavaihtoehtojen erilaisia vaikutuksia myös toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden osalta ja esittelemällä toimintavaihtoehtojen pisteytysmenetelmät yksityiskohtaisemmin.

Vaikutustenarvioinnissa tarkasteltiin toimintavaihtoehtoja sisämarkkinoiden neljällä keskeisellä alalla havaittuja esteitä koskevan analyysin pohjalta: voittoa tavoittelemattomien yhdistysten sijoittautumisoikeus, kun ne toimivat valtioiden rajojen yli, niiden kyky tarjota palveluja ja tavaroita sekä lähettää ja vastaanottaa pääomaa, mahdollisuudet rajat ylittävään

²⁸ A statute for European cross-border associations and non-profit organizations Potential benefits in the current situation | Think Tank | European Parliament (europa.eu).

jäsenyyteen ja osallistumiseen hallintoelimiin, kun ne toimivat rajojen yli, sekä niiden rajat ylittävä liikkuvuus.

Skenaariossa, joka perustuu siihen, että EU:n tasolla ei toteuteta poliittisia toimia, voittoa tavoittelemattomiin yhdistyksiin sovelletaan edelleen yksinomaan kansallista lainsäädäntöä. Tämän perusskenaarion osalta vaikutustenarviointi osoitti, että nykyiset esteet mitä todennäköisimmin säilyvät tai joissakin tapauksissa pahenevat, kun otetaan huomioon yhteiskunnalliset haasteet ja markkinoiden kehitys. Jäsenvaltioilla, muutamaa maata lukuun ottamatta, ei ole tällä hetkellä lainsäädäntöä, joka koskisi nimenomaisesti voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävää toimintaa ja liikkuvuutta. Ei myöskään ole viitteitä siitä, että jäsenvaltioissa suunniteltaisiin tämän alan lainsäädäntöä. Ilman asianmukaista tapaa saada yhdistys tunnustettua ja helpottaa liikkuvuutta jäsenvaltioiden tason toimenpiteistä olisi vain vähän hyötyä.

Sen vuoksi arvioitiin kolmea toimintavaihtoehtoa, joilla vähennettäisiin havaittuja esteitä, joita voittoa tavoittelemattomat yhdistykset kohtaavat toimiessaan yli rajojen sisämarkkinoilla.

Ensimmäistä toimintavaihtoehtoa analysoitiin kahdessa alavaihtoehdossa, joissa ehdotettiin seuraavia toimenpiteitä: a) otetaan käyttöön eurooppalainen oikeudellinen muoto, ”eurooppalainen yhdistys”; tässä säänneltäisiin kaikkia tämän uuden oikeudellisen muodon toimintaan liittyviä näkökohtia ja se toimisi rinnakkain kansallisten oikeudellisten muotojen kanssa korvaamatta niitä. Eurooppalaisen yhdistyksen muodosta olisi hyötyä voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille, jotka ovat kiinnostuneita toimimaan useissa jäsenvaltioissa, mutta se saattaisi soveltua heikommin pienille voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille, jotka harjoittavat satunnaista rajat ylittävää toimintaa; b) perustetaan EU:n tason oikeudellinen muoto, ”eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys”; tässä katettaisiin erityisesti valtioiden rajat ylittävät näkökohdat. Toisin kuin a alakohdan alavaihtoehdossa, tässä alavaihtoehdossa ei säädetä kattavasti oikeudellisesta muodosta vaan vain rajat ylittävistä näkökohdista. Molemmat alavaihtoehdot perustuisivat SEUT-sopimuksen 352 artiklaan, joten uusi oikeudellinen muoto luotaisiin asetuksella.

Toisessa toimintavaihtoehdossa ehdotetaan voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävää toimintaa ja liikkuvuutta koskevien yhteisten vähimmäisvaatimusten yhdenmukaistamista jäsenvaltioiden välillä. Tämä vaihtoehto edellyttäisi nykyisten säännösten poistamista tai muuttamista sekä uusien säännösten sisällyttämistä jäsenvaltioiden lainsäädäntöön näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Tässä vaihtoehdossa kannustettaisiin täysin sähköistä rekisteröintiä, digitaalisia rekisterejä ja standardoituja menettelyjä, joilla helpotetaan rajat ylittävää toimintaa harjoittavien voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rekisteröintiä ja niitä koskevaa tietojenvaihtoa jäsenvaltioiden välillä ja EU:n tasolla. Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset hyötyisivät automaattisesti näistä yhdenmukaistamistoimenpiteistä, ja yhdenmukaistamisen laajuudesta riippuen uudet säännöt saattavat vaikuttaa kaikkiin voittoa tavoittelemattomiin yhdistyksiin. Kansallisten lakien osittainen yhdenmukaistaminen yksinkertaistaisi sääntöjä, joita sovelletaan rajat ylittävissä yhteyksissä toimiviin voittoa tavoittelemattomiin yhdistyksiin, ja tarjoaisi oikeuksia ja takeita niiden rajat ylittävälle liikkuvuudelle ja toiminnalle. Tämän vaihtoehdon oikeudellinen väline olisi direktiivi ja oikeusperusta SEUT-sopimuksen 114 tai 50 artikla tai niiden yhdistelmä aloitteen aineellisen soveltamisalan mukaan.

Kolmanneksi arvioitiin toimintavaihtoehtoa, jolla luodaan kansallisella tasolla uusi voittoa tavoittelemattoman yhdistyksen oikeudellinen muoto, joka on suunniteltu rajat ylittäviin tarkoituksiin ja jonka jäsenvaltiot tunnustavat. Tämä toimintavaihtoehto edellyttäisi, että kukin jäsenvaltio sisällyttää kansalliseen oikeusjärjestelmäänsä voittoa tavoittelemattoman

yhdistyksen oikeudellisen muodon, joka on räätälöity rajat ylittäviä tarkoituksia varten. EU:n tasolla säädettäisiin vain vaatimuksista ja takeista, jotka ovat tarpeen mainittujen rajat ylittävien tarkoitusten helpottamiseksi, ja uusi oikeudellinen muoto olisi olemassa rinnakkain voittoa tavoittelemattomien yhdistysten nykyisten oikeudellisten muotojen kanssa kansallisessa lainsäädännössä niin, että otetaan huomioon yhdistyksiä koskevaan lainsäädäntöön liittyvät erilaiset kansalliset perinteet. ”Rajat ylittävien yhdistysten” ei välttämättä tarvitsisi rekisteröityä erikseen kussakin jäsenvaltiossa, koska niiden oikeushenkilöllisyys ja oikeuskelpoisuus tunnustettaisiin automaattisesti, ja silloinkin kun lisämuodollisuudet olisivat perusteltuja, ”rajat ylittäviä yhdistyksiä” ei pitäisi vaatia toimittamaan tietoja, jotka on jo toimitettu jonkin jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Jäsenvaltioiden viranomaiset vaihtavat sen sijaan tietoja digitaalisesti.

Kolmannessa toimintavaihtoehdossa yhdistetään osia ensimmäisestä ja toisesta toimintavaihtoehdosta siten, että siinä luodaan uusi voittoa tavoittelemattomien yhdistysten oikeudellinen muoto (samoin kuin ensimmäisessä toimintavaihtoehdossa), mutta ainoastaan rajat ylittävien näkökohtien kannalta merkityksellisillä säännöksillä, joita jäsenvaltiot voivat mukauttaa kansallisten olosuhteiden mukaan saattamalla ne osaksi kansallista lainsäädäntöään (samoin kuin toisessa toimintavaihtoehdossa), samalla kun vältetään tarve muuttaa olemassa olevia oikeudellisia muotoja koskevia sääntöjä kansallisella tasolla.

Vaikka kaikki toimintavaihtoehdot edistäisivät aloitteen poliittisten tavoitteiden saavuttamista (vaikkakin eri tavoin ja eri laajuisesti), niiden väliset suurimmat erot liittyvät siihen, missä määrin ne ovat suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteiden mukaisia, ja siihen, missä määrin ne ovat oikeudellisesti toteutettavissa suhteessa havaittuun ongelmaan. Tältä kannalta kolmas vaihtoehto osoittautui parhaaksi vaihtoehdoksi, koska sillä edistetään havaitun ongelman ratkaisemista ja erityistavoitteiden saavuttamista, mutta se on kohdennettu ja tasapainoinen kustannusten ja hyötyjen osalta.²⁹

Vaikutustenarvioinnin perustana olevassa tutkimuksessa arvioitiin myös parhaaksi arvioidun toimintavaihtoehdon taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristövaikutuksia ja todettiin, että yleisesti ottaen toimintavaihtoehdolla 3 odotetaan olevan myönteinen vaikutus toimivaltaisiin viranomaisiin pitkällä aikavälillä ilman merkittäviä mukauttamiskustannuksia.

Taloudellisesta näkökulmasta katsottuna ehdotuksesta ei aiheudu kustannuksia. Tämän uuden oikeudellisen muodon ottaville voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille voi aiheutua joitakin kustannuksia, jotka riippuvat siitä, missä määrin yhdenmukaistetut säännökset poikkeavat kansallisista säännöistä, mutta nämä kustannukset eivät ole merkittäviä. Julkishallinnolle voi aiheutua vähäisiä kustannuksia, jos sähköinen rekisteri on perustettava tai sitä on mukautettava. Niille yhdistyksille, jotka eivät halua käyttää tätä oikeudellista muotoa, ei aiheutuisi hallinnollisia eikä mukauttamiskustannuksia. Tämä toimintavaihtoehto alentaa rajat ylittävää toimintaa harjoittavien voittoa tavoittelemattomien yhdistysten sekä toiminnan käynnistämisestä aiheutuvia kertaluonteisia kustannuksia että toistuvia kustannuksia verrattuna perusskenaarioon. Ylimääräiset käynnistyskustannukset (esim. tiedotuskustannukset ja välittömät maksut) vähenevät arviolta 2 150 euroa käynnistystä kohti. Arvioidulla 15 vuoden aikavälillä ylimääräisten kustannusten vähennys voisi olla jopa 338–378 miljoonaa euroa parhaaksi arvioidussa skenaariossa (keskiarvo 358 miljoonaa euroa, kun arvioidulla 15 vuoden aikavälillä perustetaan arviolta 166 500 uutta rajat ylittävää yhdistystä). Tällä hetkellä rajat ylittävästi toimivien voittoa tavoittelemattomien yhdistysten toiminnasta aiheutuvien ylimääräisten kustannusten (toistuvat kustannukset, esim. hallintokustannukset ja sääntöjen noudattamisesta aiheutuvat kustannukset) arvioidaan vähenevän 770 miljoonaa

²⁹ Kuten vaikutustenarvointiraportin kohdissa 6 ja 7 esitetään.

euroa vuodessa. Arvioidulla 15 vuoden aikavälillä kustannussäästöt voisivat olla jopa 8,5 miljardia euroa, mikä tulisi yleisen sääntelytaakan kevenemisen lisäksi. Vaikutustenarvioinnissa tehdään myös paras arvio mahdollisesti syntyvistä välillisistä taloudellisista hyödyistä: 157 000–176 000 uutta rajat ylittävästi toimivaa yhdistystä, jotka luovat 64 000–71 000 työpaikkaa ja tuottavat 3,57–4 miljardin euron lisäarvon (mahdollinen enimmäismäärä 15 vuoden aikavälillä)³⁰.

Sosiaalisten vaikutusten osalta on vaikea määrittää syy-yhteyttä voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävää toimintaa koskevien sääntely- ja hallintosääntöjen yksinkertaistamista koskevan direktiivin ja mahdollisten sosiaalisten vaikutusten välillä. Vaikutustenarvioinnissa määritettiin kuitenkin välillisiä myönteisiä vaikutuksia, jotka eivät ole mitattavissa. Direktiivin uskotaan erityisesti parantavan palveluja tarjoavien sektoreiden (esim. terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut, yleishyödylliset palvelut, koulutus, työvoimapalvelut) saavutettavuutta kansalaisten kannalta kaikissa jäsenvaltioissa. Se edistää edelleen jäsenvaltioissa tarjottavien eri mallien lähentymistä, mikä johtaa tällaisten palvelujen yleiseen laadun paranemiseen EU:ssa. Perusoikeuksien osalta direktiivi voisi myös lujittaa oikeutta kokoontumis- ja yhdistymisvapauteen syrjimättömällä tavalla, koska uusia oikeudellisia muotoja käyttäviä voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä kohdeltaisiin yhdenvertaisesti kansallisessa lainsäädännössä jo olemassa olevien voittoa tavoittelemattomien yhdistysten kanssa. Aineistotutkimusten ja julkisten kuulemisten tulosten mukaan kolmannella toimintavaihtoehdolla uskotaan olevan vahva myönteinen vaikutus voittoa tavoittelemattomien yhdistysten ja niiden jäsenten kokoontumis- ja yhdistymisvapauden sekä sanan- ja tiedonvälityksen vapauden turvaamiseen EU:ssa, koska se parantaa voittoa tavoittelemattomien yhdistysten toimintaedellytyksiä sisämarkkinoilla.

Periaatteessa aloitteen luonteen ja tavoitteiden ei odoteta tuottavan mitattavissa olevia välittömiä ympäristövaikutuksia. Mahdollisia välillisiä hyötyjä tarkasteltaessa parhaaksi arvioidulla vaihtoehdolla odotetaan olevan myönteisiä vaikutuksia, koska sillä parannetaan sellaisten voittoa tavoittelemattomien yhdistysten asemaa ja näkyvyyttä, jotka toimivat rajat ylittävästi ympäristöön ja ilmastomuutokseen liittyvillä aloilla, kuten biologisen monimuotoisuuden edistäminen, luonnonsuojelu ja ilmastomuutoksen torjunta.

Aloitteella olisi myös välillisiä taloudellisia vaikutuksia innovointiin ja kilpailuun yhteiskunnallisesti merkittävillä kriittisillä aloilla (esim. terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut, työelämään integroituminen, koulutuspalvelut, työvoimapalvelut sekä tutkimus ja kehitys). Koska voittoa tavoittelemattomiin yhdistyksiin kohdistuisi vähemmän esteitä sisämarkkinoilla, kansallisilla markkinoilla tarjolla olevat palvelut ja tuotteet samoin kuin yhteistyö ja kilpailu lisääntyvät. Tämä edistää palveluihin ja tavaroihin liittyvää innovointia ja niiden hinta-laatusuhdetta.

Aloitteella edistetään myös kestäväen kehityksen tavoitteiden saavuttamista ja tuetaan erityisesti kestäväen kehityksen tavoitetta 8 (Edistää kaikkia koskevaa kestävää talouskasvua, täyttä ja tuottavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja) edistämällä työpaikkojen luomista ja parantamalla taloudellisten mahdollisuuksien yhdenvertaista ja osallistavaa saatavuutta. Sillä edistetään myös kestäväen kehityksen tavoitetta 16 (Edistää rauhanomaisia yhteiskuntia ja taata kaikille pääsy oikeuspalveluiden pariin; rakentaa tehokkaita ja vastuullisia instituutioita

³⁰ Ks. vaikutustenarviointi, kohta 6.3 ”PO3: Creation of an additional national legal form of association designed for a cross-border membership and/or cross-border purposes or activities”, s. 64–67. Lisätietoja ja selvennyksiä kohdassa 6.3 esitettyjen lukujen laskelmista (ja muista tätä lainsäädäntöaloitetta tukevan vaikutustenarvioinnin yhteydessä esitetystä luvuista) on vaikutustenarvioinnin kohdissa 2, 6, 7 ja 8 sekä liitteissä 3, 4 ja 6.

kaikilla tasoilla) vahvistamalla kansalaisyhteiskuntaa suojelemalla yhdistyksiä muiden yhteisöjen ohella.

- **Perusoikeudet**

Ehdotuksessa keskitytään sisämarkkinoiden toimintaan niiden voittoa tavoittelemattomien yhdistysten osalta, jotka toimivat rajat ylittävästi, mutta sillä on myönteinen vaikutus myös perusoikeuksien suojeluun ja edistämiseen. Esimerkkinä voidaan mainita, että voittoa tavoittelemattomien yhdistysten toimintaedellytysten parantaminen sisämarkkinoilla vahvistaa sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden (perusoikeuskirjan 11 artikla) sekä kokoontumis- ja yhdistymisvapauden (perusoikeuskirjan 12 artikla) toteutumista EU:ssa. Tämä antaa voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille, jotka haluavat toimia myös rajat ylittävästi, mahdollisuuden laajentua tehokkaasti ja edistää siten myös perusoikeuksien käyttöä laajemmassa mittakaavassa hyödyntämällä yhdenmukaisempaa oikeudellista kehystä, jossa ei jätetä huomiotta kansallisia erityispiirteitä.

Tästä näkökulmasta tällä aloitteella on myönteisiä heijastusvaikutuksia, koska sillä voidaan vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa EU:ssa ja lieventää Euroopassa havaittua yleistä kansalaistoimintamahdollisuuksien kaventumissuuntausta helpottamalla voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävää toimintaa ja liikkuvuutta ja antamalla niille mahdollisuus aktivoida sisämarkkinoilla toimivat jäsenet, vapaaehtoiset ja eturyhmät. Aloitteen ansiosta voittoa tavoittelemattomien yhdistysten toiminnan harjoittaminen kaikissa jäsenvaltioissa helpottuisi ja niillä olisi mahdollisuus hyödyntää taloudellista potentiaaliaan ja madaltaa kynnystä kansalaisten osallistumiselle voittoa tavoittelemattomien yhdistysten toimintaan kaikkialla unionissa (kuten todetaan vaikutustenarvioinnin kohdassa 4, jossa käsitellään yleisiä tavoitteita). Viime kädessä aloitteella on välillinen myönteinen vaikutus EU:n demokraattiseen toimintaympäristöön.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Tähän ehdotukseen liittyvässä rahoitus selvityksessä esitetään sen vaikutukset talousarvioon ja henkilö- ja hallintoressursseihin.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Komissio seuraa direktiivin täytäntöönpanoa ja raportoi siitä neuvostolle ja Euroopan parlamentille seitsemän vuoden välein. Seuranta ja raportointia varten komissio pyytää keskeisiltä sidosryhmiltä palautetta ehdotuksen vaikutuksista, mukaan lukien edut, haitat ja käytännön täytäntöönpanon haasteet jäsenvaltioiden ja voittoa tavoittelemattomien yhdistysten kannalta. Säännöllinen palautejärjestelmä mahdollistaa myös tietojen keräämisen jäsenvaltioilta niiden alueella rekisteröidyistä eurooppalaisista rajat ylittävistä yhdistyksistä.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Tämän ehdotuksen asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi tarvitaan selittäviä asiakirjoja, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ehdotetussa direktiivissä säädetään toimenpiteistä, joilla koordinoitaan eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten perustamis- ja toimintaedellytyksiä. Tavoitteena on helpottaa voittoa tavoittelemattomien yhdistysten sijoittautumisvapautta, pääoman vapaaseen liikkuvuuteen,

palvelujen tarjoamisen ja vastaanottamisen vapauteen sekä tavaroiden vapaaseen liikkuvuuteen liittyvien oikeuksien tosiasiallista käyttöä sisämarkkinoilla.

Siinä on seuraavat säännökset:

Direktiiviehdotuksen 1 luku sisältää ensinnäkin yleiset säännökset, kuten kohde ja soveltamisala (1 artikla) ja määritelmät (2 artikla). Toiseksi siinä esitetään yksityiskohtaisesti eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten ominaisuudet (3 artikla) ja niihin sovellettavat säännöt (4 artikla). Kolmanneksi siinä annetaan eurooppalaisille rajat ylittävälle yhdistyksille valtuudet oikeushenkilöllisyyteen ja oikeuskelpoisuuteen sekä niiden automaattiseen tunnustamiseen kaikissa jäsenvaltioissa (5 artikla). Neljänneksi siinä vahvistetaan eurooppalaisille rajat ylittävälle yhdistyksille yhteiset säännöt, jotka koskevat perussääntöä (6 artikla), hallintoa (7 artikla) ja jäsenyyttä (8 artikla).

Direktiiviehdotuksen 2 luvussa luetellaan eurooppalaisia rajat ylittäviä yhdistyksiä koskevat oikeudet ja kielletyt rajoitukset. Eurooppalaisiin rajat ylittäviin yhdistyksiin sovelletaan yhdenvertaisen kohtelun (9 artikla) ja syrjimättömyyden (10 artikla) periaatteita. Kaikkiin jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten eurooppalaista rajat ylittävää yhdistystä koskeviin päätöksiin olisi voitava hakea muutosta tuomioistuimessa (11 artikla). Eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen tarvitsisi rekisteröityä ainoastaan yhdessä jäsenvaltiossa saadakseen oikeushenkilöllisyyden ja oikeustoimikelpoisuuden, ja kotijäsenvaltiot ja vastaanottavat jäsenvaltiot voivat vaatia lisämuodollisuuksia ainoastaan yleistä etua koskevista pakottavista syistä (12 artikla). Eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen olisi voitava hakea rahoitusta siinä jäsenvaltiossa (niissä jäsenvaltioissa), jo(i)ssa se toimii, eikä sen mahdollisuuksia tarjota tai saada rahoitusta saisi rajoittaa, paitsi jos tällaisista rajoituksista säädetään laissa, ne ovat perusteltuja yleistä etua koskevista pakottavista syistä, niillä voidaan taata halutun tavoitteen saavuttaminen eivätkä ne ylitä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi (13 artikla). Lisäksi eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen olisi voitava tarjota ja vastaanottaa palveluja ja harjoittaa tavarakauppaa (14 artikla). Eurooppalaiseen rajat ylittävään yhdistykseen ei pitäisi myöskään soveltaa rajoituksia, jotka perustuvat esimerkiksi sen jäsenten kansallisuuteen (15 artikla).

Direktiiviehdotuksen 3 luku koskee eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perustamis- ja rekisteröintisääntöjä, ja se koostuu kahdesta jaksosta. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys perustetaan rekisteröimällä se ja että siinä on vähintään kolme perustajajäsentä (16 artikla). Tässä luvussa vahvistetaan myös säännöt, jotka koskevat kotimaisen voittoa tavoittelemattoman yhdistyksen oikeudellisen muodon muuttamista eurooppalaiseksi rajat ylittäväksi yhdistykseksi (17 artikla). Siinä vahvistetaan rekisteröintihakemusta (18 artikla) sekä rekisteröintimenettelyä (19 artikla) koskevat säännöt. Siinä täsmennetään, että jäsenvaltioiden olisi perustettava rekisteri eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten rekisteröintiä varten (20 artikla), ja säädetään eurooppalaiselle rajat ylittävälle yhdistykselle myönnettävän ECBA-todistuksen sisällöstä (21 artikla).

Direktiiviehdotuksen 4 luvussa säädetään eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten liikkuvuutta koskevista oikeuksista. Siinä käsitellään erityisesti eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen mahdollisuutta siirtää rekisteröity kotipaikkansa niin, ettei siirto aiheuta kyseisen eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen purkamista (22 artikla), ja eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröidyn kotipaikan siirtomenettelyä (23 artikla).

Direktiiviehdotuksen 5 luku sisältää säännöksiä eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen purkamisesta. Tarkemmin sanottuna siinä vahvistetaan vapaaehtoista purkamista (24 artikla) ja muuta kuin vapaaehtoista purkamista (27 artikla) koskevat säännöt. Lisäksi siinä varmistetaan, että eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen purkamiseen liittyy sen

likvidaatio, jonka on tapahduttava sen voittoa tavoittelemattomaan tarkoitukseen liittyvän voiton jakamatta jättämistä koskevan rajoituksen mukaisesti (25 artikla).

Ehdotuksen 6 luvussa on säännöksiä ehdotukseen sisältyvien sääntöjen täytäntöönpanosta, yhteistyöstä ja seurannasta. Siinä käsitellään tästä ehdotuksesta johtuvien velvoitteiden hoitamisesta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen nimeämistä (27 artikla), jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välistä hallinnollista yhteistyötä ja komission suorittamaa valvontaa, joka koskee IMI-järjestelmän käyttöä tässä yhteistyössä (28 artikla) sekä direktiiviehdotukseen liittyvää seurantaa ja raportointia koskevia sääntöjä (29 artikla).

Direktiiviehdotuksen 7 luvussa esitetään loppusäännökset, joiden nojalla komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä (30 artikla) ja jotka koskevat tämän ehdotuksen saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä (31 artikla) ja voimaantuloa (32 artikla) sekä sitä, kenelle ehdotus on osoitettu (33 artikla).

Direktiiviin liittyy asetus, joka on luonteeltaan tekninen, ja sillä muutetaan asetusta (EU) N:o 1024/2012, jolla perustetaan sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmä (IMI), sen varmistamiseksi, että jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset tekevät yhteistyötä ja vaihtavat tietoja IMIn kautta, kun ne soveltavat ehdotuksen säännösten mukaisesti täytäntöön pantuja kansallisia sääntöjä (1 artikla). Sillä muutetaan myös asetusta (EU) 2018/1724³¹, jolla perustetaan yhteinen digitaalinen palveluväylä, jotta voidaan varmistaa, että jäsenvaltiot antavat sähköisesti pääsyn tietoihin, jotka koskevat eurooppalaisia rajat ylittäviä yhdistyksiä ja voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä, ja helpottaa todistusmateriaalin vaihtoa toimivaltaisten viranomaisten välillä ehdotetussa direktiivissä säädetyissä menettelyissä, jotka koskevat eurooppalaisia rajat ylittäviä yhdistyksiä (2 artikla).

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1724, annettu 2 päivänä lokakuuta 2018, tietoja, menettelyjä sekä neuvonta- ja ongelmanratkaisupalveluja saataville tarjoavan yhteisen digitaalisen palveluväylän perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 1).

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

eurooppalaisista rajat ylittävistä yhdistyksistä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 50 ja 114 artiklan, ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen, sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksityksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille, ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon³², noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä, sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 26 artiklan 2 kohdan mukaisesti sisämarkkinat muodostavat alueen, jolla ei ole sisärajoja ja jolla on taattava tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääoman vapaa liikkuvuus. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi SEUT-sopimuksen 50 artiklassa määrätään, että Euroopan parlamentti ja neuvosto antavat direktiivein säännöksiä sijoittautumisvapauden toteuttamiseksi tietyllä toimialalla. Lisäksi SEUT-sopimuksen 114 artiklassa määrätään, että Euroopan parlamentti ja neuvosto toteuttavat sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa koskevat toimenpiteet jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämiseksi.
- (2) On keskeisen tärkeää poistaa esteitä voittoa tavoittelemattomien yhdistysten toiminnan kehittymiseltä eri jäsenvaltioissa, jotta voidaan saavuttaa sijoittautumisvapaus sekä muut perusvapaudet, kuten vapaus tarjota ja vastaanottaa pääomaa sekä vapaus tarjota ja vastaanottaa palveluja sisämarkkinoilla. Tällä direktiivillä lähennetään toisiinsa kansallisen lainsäädännön säännöksiä, jotka vaikuttavat näiden vapauksien käyttöön, ja palvellaan näin sisämarkkinoiden toiminnan parantamista koskevaa tavoitetta. Siten tämän direktiivin tavoitteena on vahvistaa edelleen Euroopan yhdentymistä, edistää EU:n kansalaisten sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja vaurautta sekä helpottaa kokoontumis- ja yhdistymisvapauden tosiasiallista harjoittamista kaikkialla unionissa.
- (3) Euroopan parlamentti hyväksyi 17 päivänä helmikuuta 2022 päätöslauselman³³, joka sisältää suosituksia komissiolle eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten ja voittoa tavoittelemattomien järjestöjen perussäännöstä.

³² Lausunnon viite.

- (4) Euroopan komissio hyväksyi 9 päivänä joulukuuta 2021 yhteisötalouden toimintasuunnitelman³⁴. Komissio esitti toimintasuunnitelmassa erityistoimenpiteitä, joilla luodaan yhteisötalouden toimijoille mahdollisuuksia toiminnan aloittamiseen ja laajentamiseen ja varmistetaan, että yhteisötaloutta ja sen tarjoamia mahdollisuuksia tuodaan näkyvämmiin esiin. Euroopan parlamentti suhtautui toimintasuunnitelmaan myönteisesti 6 päivänä heinäkuuta 2022 antamassaan päätöslauselmassa³⁵.
- (5) Yhteisötaloutta koskevan toimintasuunnitelman jatkotoimenä komissio suositteli konkreettisia toimenpiteitä tukemaan yhteisötaloutta, jossa asetetaan ihmiset sekä sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät syyt voiton edelle. Yhteisötalouden toimintaedellytysten kehittämisestä 13 päivänä kesäkuuta 2023 annettu ehdotus neuvoston suositukseksi³⁶ sisältää suosituksia jäsenvaltioille yhteisötalouden strategioiden suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi. Samana päivänä komissio julkaisi myös kaksi komission yksiköiden valmisteluasiakirjaa, joiden tarkoituksena on parantaa tietämystä verosäännöistä, joita sovelletaan yhteisötalouden toimijoihin³⁷ ja rajat ylittäviin yleishyödyllisiin lahjoituksiin³⁸.
- (6) Voittoa tavoittelemattomalla sektorilla ja yhteisötaloudessa käytettävissä olevista oikeudellisista muodoista selvästi yleisin on voittoa tavoittelemattoman yhdistyksen oikeudellinen muoto. Sen lisäksi, että voittoa tavoittelemattomat yhdistykset edistävät yleisen edun mukaisia unionin tavoitteita, ne antavat merkittävän panoksen sisämarkkinoihin, sillä ne harjoittavat säännöllisesti monenlaista taloudellista toimintaa esimerkiksi tarjoamalla sosiaali- ja terveys-, viestintä- ja tiedotus-, kampanjointi-, kulttuuri-, ympäristönsuojelu-, koulutus-, vapaa-ajan- ja liikuntapalveluja sekä edistämällä tieteellistä ja teknologista kehitystä. Tämä pätee silloin, kun taloudellisen toiminnan harjoittaminen on voittoa tavoittelemattoman yhdistyksen pääasiallinen toiminta tai tavoite, ja muissakin tapauksissa.
- (7) Voittoa tavoittelemattomien yhdistysten toiminnan kannalta täysin toimivat sisämarkkinat ovat olennaisen tärkeitä taloudellisen ja sosiaalisen kasvun edistämiseksi kaikissa jäsenvaltioissa. Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset eivät tällä hetkellä kykene sisämarkkinaesteiden vuoksi laajentamaan toimintaansa kansallisten rajojen ulkopuolelle, mikä haittaa sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa. Täysin toimivien sisämarkkinoiden toteuttaminen edellyttää, että kaikella unionin tavoitteita edistävällä toiminnalla on oltava täysi sijoittautumisvapaus.
- (8) Jotta saadaan aikaan todelliset sisämarkkinat voittoa tavoittelemattomien yhdistysten taloudellisen toiminnan kannalta, on tarpeen poistaa kaikki sijoittautumisvapauden

³³ Eurooppalaisten rajatylittävien yhdistysten ja voittoa tavoittelemattomien järjestöjen säännöt. Euroopan parlamentin päätöslauselma 17. helmikuuta 2022 suosituksista komissiolle eurooppalaisten rajatylittävien yhdistysten ja voittoa tavoittelemattomien järjestöjen säännöistä (2020/2026(INL)) (EUVL C 342, 6.9.2022, s. 225).

³⁴ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Ihmisten hyväksi toimivan talouden rakentaminen: yhteisötalouden toimintasuunnitelma (COM(2021) 778 final).

³⁵ Euroopan parlamentin päätöslauselma, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2022, EU:n yhteisötalouden toimintasuunnitelmasta (2021/2179(INI)).

³⁶ Ehdotus neuvoston suositukseksi yhteisötalouden toimintaedellytysten kehittämisestä (COM(2023) 316 final).

³⁷ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, Relevant taxation frameworks for Social Economy Entities (SWD(2023) 211 final).

³⁸ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja, Non-discriminatory taxation of charitable organisations and their donors: principles drawn from EU case-law (SWD(2023) 212 final).

sekä palvelujen, tavaroiden ja pääomien vapaan liikkuvuuden perusteettomat rajoitukset, joita edelleen sovelletaan tiettyjen jäsenvaltioiden lainsäädännössä. Nämä rajoitukset estävät voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä harjoittamasta rajat ylittävää toimintaa muun muassa siksi, että yhdistykset joutuvat niiden vuoksi osoittamaan resursseja tarpeettomiin hallinnollisiin tai sääntöjen noudattamiseen liittyviin toimiin, millä on erityisen ehkäisevä vaikutus, kun otetaan huomioon näiden yhdistysten voittoa tavoittelematon luonne.

- (9) Nämä esteet johtuvat epäjohtonmukaisuuksista jäsenvaltioiden kansallisissa oikeudellisissa kehyksissä. Oikeudellinen kehys, jonka mukaisesti voittoa tavoittelemattomat yhdistykset harjoittavat toimintaansa unionissa, perustuu kansallisiin lakeihin, eikä sitä ole yhdenmukaistettu unionin tasolla. Voittoa tavoittelemattomien yhdistysten oikeushenkilöllisyyttä ja -kelpoisuutta ei tällä hetkellä tunnusteta yhdenmukaisesti kaikkialla unionissa, ja niiden on usein rekisteröidyttävä uudelleen tai jopa muodostettava uusi oikeushenkilö voidakseen harjoittaa toimintaa muussa kuin sijoittautumisjäsenvaltiossaan. Voittoa tavoittelemattomien yhdistysten liikkuvuutta unionissa koskevia perustekijöitä ei edelleenkään säännellä riittävästi, mistä aiheutuu oikeudellisesti epävarma tilanne kaikille voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille, jotka harjoittavat rajat ylittävää toimintaa. Esimerkkinä voidaan mainita, että jos voittoa tavoittelematon yhdistys aikoo siirtää rekisteröidyn kotipaikkansa uuteen jäsenvaltioon, tähän liittyy edelleen epävarmuutta. Erityisesti se, ettei rekisteröityä kotipaikkaa ole mahdollista siirtää ilman likvidaatiomenettelyä, estää voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävää toimintaa, muuttamista ja uudelleenjärjestelyjä unionissa. Kansalliset säännöt poikkeavat toisistaan eivätkä aina tarjoa selkeitä ratkaisuja ja menettelyjä voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävää liikkuvuutta ja taloudellista toimintaa varten.
- (10) Mahdollisuus saada ja kanavoida varoja ja pääomaa tehokkaasti yli rajojen on tarpeen, jotta voidaan helpottaa voittoa tavoittelemattomien yhdistysten toimintaa sisämarkkinoilla. Tähän sisältyvät taloudellisesta toiminnasta maksettavien korvausten lisäksi myös lahjoitukset, perinnöt tai muut rahoitusmuodot. Jäsenvaltioiden erilaiset sääntelykehykset ja nykyiset rajoitukset, jotka koskevat lahjoitusten ja vastaavan rahoituksen vastaanottamista ja hankkimista missä tahansa muodossa, johtavat sisämarkkinoiden hajanaisuuteen ja muodostavat esteen sisämarkkinoiden toiminnalle.
- (11) Lisäksi joidenkin jäsenvaltioiden lainsäädännössä asetetaan vaatimuksia, jotka koskevat voittoa tavoittelemattomien yhdistysten tai niiden toimeenpanevan elimen jäsenten kansalaisuutta tai laillista asuinpaikkaa. Tällaiset vaatimukset olisi poistettava, jotta voidaan suojella EU:n kansalaisten sijoittautumis- ja yhdistymisvapautta.
- (12) Yhdistymisvapaus on ratkaisevan tärkeä demokratian toiminnan kannalta, sillä se on olennainen edellytys sille, että yksilöt voivat käyttää muita perusoikeuksia, kuten sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta. Kuten Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä yleissopimuksessa tunnustetaan, yhdistymisvapaus on perusoikeus.
- (13) Sen vuoksi on tarpeen ottaa käyttöön yhdenmukaistetut säännöt, joilla helpotetaan voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävää toimintaa. Rajat ylittäviä yhdistyksiä koskevat voimassa olevat kansalliset säännöt olisi yhdenmukaistettava siten, että ne mahdollistavat voittoa tavoittelemattomien yhdistysten oikeudellisen muodon, joka on erityisesti suunniteltu helpottamaan rajat ylittävää toimintaa. Tämä oikeudellinen muoto olisi vahvistettava jäsenvaltioiden kansallisissa

oikeusjärjestyksissä mukauttamalla voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä koskevia sääntöjä. Kaikkien jäsenvaltioiden olisi automaattisesti tunnustettava tämä oikeudellinen muoto eli 'eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys' tai 'ECBA', jonka avulla voittoa tavoittelemattomat yhdistykset voivat selviytyä niihin sisämarkkinoilla kohdistuvista esteistä niin, että otetaan huomioon voittoa tavoittelemattomia yhdistyksiä koskevat jäsenvaltioiden perinteet.

- (14) Lisäksi se, että voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille annetaan täysi vapaus sijoittautua unioniin koko unionissa voimassa olevan yhden ainoan rekisteröinnin kautta ja että niiden oikeushenkilöllisyys tunnustetaan automaattisesti, liittyy suoraan sisämarkkinoiden toimintaan ja mahdollisuuteen hyödyntää tosiasiallisesti tästä vapaudesta johtuvia oikeuksia ja on välttämätöntä niiden toiminnan kannalta.
- (15) Ammattiliitoilla ja ammattiliittojen järjestöillä ei pitäisi olla mahdollisuutta perustaa eurooppalaista rajat ylittävää yhdistystä, koska niillä on erityinen asema kansallisessa lainsäädännössä.
- (16) Myöskään poliittisilla puolueilla ja niiden järjestöillä ei pitäisi olla mahdollisuutta perustaa eurooppalaista rajat ylittävää yhdistystä, koska niillä on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 1141/2014³⁹ säädetty erityinen asema kansallisessa ja unionin lainsäädännössä.
- (17) SEUT-sopimuksen 17 artiklassa tarkoitetuilla kirkkoilla ja muilla uskonnollisilla järjestöillä ja elämäncähtömyksellisillä tai ei-tunnustuksellisilla järjestöillä ja niiden yhdistyksillä ei myöskään pitäisi olla mahdollisuutta perustaa eurooppalaista rajat ylittävää yhdistystä, koska unionilla ei ole toimivaltaa säännellä niiden asemaa ja koska niillä on erityinen asema kansallisessa lainsäädännössä.
- (18) Eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perustamisen olisi perustuttava sopimukseen, jonka osapuolina ovat luonnolliset henkilöt, jotka ovat unionin kansalaisia tai laillisesti oleskelevia kolmansien maiden kansalaisia, tai unioniin sijoittautuneet oikeushenkilöt, lukuun ottamatta henkilöitä, jotka on tuomittu rahanpesusta, siihen liittyvistä esirikoksista⁴⁰ tai terrorismin rahoituksesta tai joihin sovelletaan toimenpiteitä, joilla kielletään heidän toimintansa jossakin jäsenvaltiossa samoilla perusteilla. Jos eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perustavat oikeushenkilöt, myös näillä oikeushenkilöillä olisi oltava voittoa tavoittelematon tarkoitus, kun otetaan huomioon tällaisen yhdistyksen voittoa tavoittelematon tarkoitus.
- (19) Eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen voittoa tavoittelemattoman tarkoituksen olisi tarkoitettava sitä, että jos taloudellisesta toiminnasta syntyy voittoa, se olisi käytettävä ainoastaan yhdistyksen perussäännössä määritetyn tavoitteen saavuttamiseksi eikä sitä saa jakaa. Tämän vuoksi käytössä olisi oltava varojen käytön rajoitus, jossa edellytetään, että varoja ei saa jakaa jäsenille edes yhdistyksen purkamisen yhteydessä. Jälkimmäisessä tapauksessa jäljellä olevat varat olisi siirrettävä pyyteettömästi esimerkiksi muille voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille, joilla on sama tarkoitus.

³⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1141/2014, annettu 22 päivänä lokakuuta 2014, Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden perussäännöstä ja rahoituksesta (EUVL L 317, 4.11.2014, s. 1).

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1673, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, rahanpesun torjumisesta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 284, 12.11.2018, s. 22).

- (20) Yhteiskunnassa, jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo, eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten olisi pyrittävä tavoitteisiin, jotka ovat Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU-sopimus', 2 artiklassa vahvistettujen arvojen mukaisia, kuten ihmisarvon, vapauden, demokratian, tasa-arvon, oikeusvaltioperiaatteen ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen, vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeudet mukaan luettuina. Eurooppalaisia rajat ylittäviä yhdistyksiä ei myöskään pitäisi voida käyttää terrorismin rahoitukseen, veropetoksiin, veronkiertoon, rahanpesuun tai rikoksiin tai laittomiin tarkoituksiin.
- (21) Eurooppalaisessa rajat ylittävässä yhdistyksessä keskeisellä sijalla on rajojen ylittävyys. Sen vuoksi eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen olisi toteutettava ainakin osa toiminnasta tai sen perussäännössä olisi asetettava tavoitteeksi, että ainakin osa toiminnasta toteutetaan rajat ylittävästi unionissa vähintään kahdessa jäsenvaltiossa, ja sillä olisi oltava perustajajäseniä, joilla on yhteyksiä vähintään kahteen jäsenvaltioon joko kansalaisuuden tai asuinpaikan perusteella luonnollisten henkilöiden tapauksessa tai rekisteröidyn kotipaikan perusteella oikeushenkilöiden tapauksessa.
- (22) Sen varmistamiseksi, että eurooppalaiset rajat ylittävät yhdistykset täyttävät perustamisensa taustalla olevat tavoitteet, niiden ominaispiirteiden ja oikeuksien yhdenmukaistamisasteen olisi oltava oikeassa suhteessa niiden ongelmien laajuuteen ja mittakaavaan, joita voittoa tavoittelemattomilla yhdistyksillä on harjoittaessaan rajat ylittävää toimintaa.
- (23) Eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen oikeushenkilöllisyyteen ja -kelpoisuuteen liittyvien keskeisten piirteiden yhdenmukaistaminen kaikkialla unionissa ja sen automaattinen tunnustaminen kaikissa jäsenvaltioissa ja rekisteröintimenettely niin, etteivät jäsenvaltiot säädä näitä seikkoja koskevista poikkeavista säännöistä, ovat näin ollen olennainen edellytys sille, että varmistetaan kaikkien eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten tasapuoliset toimintaedellytykset. Niitä eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten toiminnan näkökohtia, joita ei yhdenmukaisteta tällä direktiivillä, olisi säänneltävä kansallisilla säännöillä, joita sovelletaan kansallisessa lainsäädännössä mahdollisimman samankaltaiseen voittoa tavoittelemattomaan yhdistykseen. Tällaisten yhteisöjen olisi siitä riippumatta, miksi niitä kansallisessa oikeusjärjestyksessä kutsutaan, kaikissa tapauksissa oltava jäsenyyteen perustuvia, niillä olisi oltava voittoa tavoittelematon tarkoitus ja niiden olisi oltava oikeushenkilöitä. Avoimuuden ja oikeusvarmuuden varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava näistä säännöistä komissiolle.
- (24) Jotta voidaan varmistaa, että jäsenvaltioilla on asianmukaiset välineet terrorismin rahoituksen torjumiseksi, ja tiettyjen pääomanliikkeiden avoimuus, tämän direktiivin nojalla eurooppalaisiin rajat ylittäviin yhdistyksiin sovellettavat säännöt eivät saisi rajoittaa jäsenvaltioiden hyväksymiä toimenpiteitä, joilla estetään voittoa tavoittelemattomien yhdistysten väärinkäyttö yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen liittyvistä syistä ja varmistetaan tiettyjen pääomanliikkeiden avoimuus, jos sitä edellytetään unionin lainsäädännössä tai unionin lainsäädännön mukaisessa kansallisessa lainsäädännössä.
- (25) Jotta voidaan poistaa useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa toimiviin voittoa tavoittelemattomiin yhdistyksiin kohdistuvat oikeudelliset ja hallinnolliset esteet ja varmistaa sisämarkkinoiden toiminta, kaikkien jäsenvaltioiden olisi automaattisesti tunnustettava eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen oikeushenkilöllisyys ja

oikeuskelpoisuus. Tämä oikeushenkilöllisyys ja oikeuskelpoisuus olisi myönnettävä, kun eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys rekisteröidään jossakin jäsenvaltiossa.

- (26) Eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten olisi voitava vapaasti päättää toimintasäännöistään. Tätä vapautta koskevaa jäsenvaltion mahdollisesti asettamaa rajoitusta olisi sovellettava yleisesti ja syrjimättömästi, siitä olisi säädettävä laissa, sen olisi oltava perusteltu yleistä etua koskevasta pakottavasta syystä, sillä olisi voitava taata halutun tavoitteen saavuttaminen eikä se saisi ylittää sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (27) SEUT-sopimuksen 52, 62 ja 65 artiklaa sekä asiaan liittyvää oikeuskäytäntöä sovelletaan myös eurooppalaisiin rajat ylittäviin yhdistyksiin. Näissä SEUT-sopimuksen artikloissa määrätään sijoittautumisvapautta, palvelujen tarjoamisen vapautta ja pääomien vapaata liikkuvuutta rajoittavien toimenpiteiden oikeuttamisesta muun muassa yleiseen järjestykseen, yleiseen turvallisuuteen ja kansanterveyteen liittyvistä syistä. Lisäksi unionin tuomioistuin on oikeuskäytännössään kehittänyt käsitettä ”yleistä etua koskevat pakottavat syyt”, johon tämän direktiivin tietyissä säännöksissä viitataan. Jäsenvaltioiden toimenpiteet, jotka voivat haitata näiden perussopimuksen mukaisten vapauksien käyttämistä tai tehdä sen vähemmän houkuttelevaksi, olisi sallittava vain, jos ne voidaan perustella perussopimuksessa luetelluilla tavoitteilla tai unionin oikeudessa tunnustetuilla yleistä etua koskevilla pakottavilla syillä. Vaikka tyhjentävää määritelmää ei ole, unionin tuomioistuin on todennut, että oikeuttamisperusteet ovat mahdollisia eri syistä, joita ovat esimerkiksi yleinen järjestys, yleinen turvallisuus ja kansanterveys, yhteiskunnan järjestyksen ylläpitäminen, sosiaalipoliittiset tavoitteet, palvelujen vastaanottajien suojeleminen, kuluttajansuoja ja työntekijöiden suojeleminen, kunhan muut edellytykset täyttyvät. Tällaisten toimenpiteiden on joka tapauksessa oltava aiheellisia kyseessä olevan tavoitteen toteutumisen takaamiseksi, eikä niillä saa ylittää sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (28) Jotta voidaan varmistaa yhteinen ja asianmukainen lähestymistapa yhdistysten hallintoon kaikkialla unionissa, eurooppalaisilla rajat ylittävillä yhdistyksillä olisi oltava päätöksentekuelin, jolla tarkoitetaan elintä, joka kokoaa yhteen kaikki jäsenet ja jota joissakin jäsenvaltioissa kutsutaan perinteisesti vuosikokoukseksi tai yleiskokoukseksi. Niillä olisi oltava myös toimeenpaneva elin, jota joissakin jäsenvaltioissa kutsutaan perinteisesti toimeenpanevaksi komiteaksi tai hallitukseksi, ja sen olisi vastattava voittoa tavoittelemattoman yhdistyksen hallinnosta, johtamisesta ja toiminnasta. Sen olisi myös varmistettava, että eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perussääntöä ja oikeudellisia velvoitteita noudatetaan, ja edustettava eurooppalaista rajat ylittävää yhdistystä suhteissa kolmansiin osapuoliin ja oikeudenkäynneissä. Eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen toimeenpanevan elimen olisi koostuttava vähintään kolmesta henkilöstä, joko luonnollisista henkilöistä tai oikeushenkilöistä edustajiansa kautta.
- (29) Jotta varmistetaan, että eurooppalaiset rajat ylittävät yhdistykset pystyvät hoitamaan tehtävänsä tehokkaasti ja että niitä kohdellaan yhdenvertaisesti kansallisen lainsäädännön mukaisten voittoa tavoittelemattomien yhdistysten kanssa, eurooppalaisia rajat ylittäviä yhdistyksiä ei pitäisi kohdella epäedullisemmin kuin mahdollisimman samankaltaista voittoa tavoittelematonta yhdistystä sen kotijäsenvaltion kansallisessa oikeusjärjestyksessä, jossa se toimii.
- (30) Syrjimättömyyden periaatteen mukaisesti ja yhdistymisvapauden varmistamiseksi tätä direktiiviä täytäntöön pantaessa ja sovellettaessa mitään ryhmää tai yksilöä ei saisi

syrjiä millään perusteella, kuten syntymän, iän, ihonvärin, biologisen tai sosiaalisen sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuoli-identiteetin, terveydentilan, maahanmuutto- tai oleskeluaseman, geneettisten ominaisuuksien, kielen, kansallisen, etnisen tai sosiaalisen alkuperän, poliittisten tai muiden mielipiteiden, kansalliseen vähemmistöön kuulumisen, fyysisen tai henkisen vamman, varallisuuden, rodun, uskonnon tai vakaumuksen taikka muun aseman perusteella.

- (31) Jäsenvaltioiden välisen sekä jäsenvaltioiden ja komission välisen yhteistyön helpottamiseksi jäsenvaltioiden olisi nimettävä toimivaltainen viranomainen, joka vastaa niiden sääntöjen soveltamisesta, joilla tämä direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, jäljempänä 'toimivaltainen viranomainen'. Komissio julkaisee luettelon näistä toimivaltaisista viranomaisista. Jotta komissio saisi kattavan yleiskuvan eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten oikeudellisesta kohtelusta jäsenvaltioissa, jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava komissiolle niiden muiden kuin toimivaltaisten viranomaisten nimet ja tehtävät, jotka on tapauksen mukaan perustettu tai nimetty niiden kansallisten sääntöjen soveltamiseksi, joita sovelletaan mahdollisimman samankaltaisiin voittoja tavoittelemattomiin yhdistyksiin kansallisessa lainsäädännössä.
- (32) Perusoikeuskirjan 47 artiklassa ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 13 artiklassa vahvistetun tehokkaita oikeussuojakeinoja ja oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevan oikeuden mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten päätöksiin, jotka ne ovat tehneet soveltaessaan tämän direktiivin kansallisia täytäntöönpanosäännöksiä, olisi voitava hakea muutosta tuomioistuimessa. Tällaisen muutoksenhakuoikeuden olisi oltava eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten sekä kaikkien muiden luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden käytettävissä, kun on kyse toimivaltaisten viranomaisten päätöksistä, jotka koskevat eurooppalaisia rajat ylittäviä yhdistyksiä, myös laiminlyöntitapauksissa. Oikeus muutoksenhakuun sisältää oikeuden oikeudenmukaiseen ja julkiseen oikeudenkäyntiin kohtuullisen ajan kuluessa riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa, joka on etukäteen laillisesti perustettu asianomaisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti noudattaen unionin perusoikeuskirjan 47 artiklaa.
- (33) Eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten olisi voittoja tavoittelemattoman tarkoituksensa vuoksi voitava hakea syrjimättömästi rahoitusta julkisista tai yksityisistä lähteistä niissä jäsenvaltioissa, joissa ne toimivat. Eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen oikeutta vastaanottaa ja tarjota rahoitusta ei saisi rajoittaa, paitsi jos rajoituksesta säädetään laissa, se on perusteltu yleistä etua koskevasta pakottavasta syystä, sillä voidaan taata halutun tavoitteen saavuttaminen eikä se ylitä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi, ja se on unionin oikeuden mukainen.
- (34) Sen varmistamiseksi, että eurooppalaiset rajat ylittävät yhdistykset saavat täyden hyödyn sisämarkkinoista, niiden olisi voitava tarjota ja vastaanottaa palveluja sekä harjoittaa tavarakauppaa ilman jäsenvaltioiden puuttumista asiaan. Rajoitukset olisi sallittava ainoastaan, jos niistä säädetään laissa, ne ovat perusteltuja yleistä etua koskevista pakottavista syistä, niillä voidaan taata halutun tavoitteen saavuttaminen eivätkä ne ylitä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Tämä ei saisi vaikuttaa muiden unionin säädösten säännöksiin. Tähän olisi sisällyttävä perusvapauksia vahvistavien unionin säädösten säännökset, kuten ne, joista säädetään

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/123/EY⁴¹ ja joilla taataan sijoittautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisen vapaus, sekä muiden sellaisten unionin säädösten säännökset, joilla säännellään eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten harjoittamaa erityistä taloudellista toimintaa.

- (35) Jotta saadaan aikaan todelliset sisämarkkinat voittoa tavoittelemattomien yhdistysten kannalta, on tarpeen poistaa tietyt sijoittautumisvapauden sekä palvelujen ja pääomien vapaan liikkuvuuden rajoitukset, joita edelleen sovelletaan tiettyjen jäsenvaltioiden lainsäädännössä. Sen vuoksi jäsenvaltiot eivät saisi asettaa syrjiviä vaatimuksia, jotka perustuvat eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen tai sen toimeenpanevan elimen jäsenten kansallisuuteen, lukuun ottamatta tässä direktiivissä säädettyjä tapauksia. Jäsenvaltioiden ei pitäisi myöskään säätää vaatimuksista, joiden mukaan kokouksen päätösvaltaisuus edellyttäisi jäsenten fyysistä läsnäoloa. Jotta eurooppalaiset rajat ylittävät yhdistykset saisivat täyden hyödyn sisämarkkinoista, jäsenvaltioiden ei pitäisi edellyttää, että yhdistyksen rekisteröity kotipaikka on samassa jäsenvaltiossa kuin sen keskushallinto tai pääasiallinen toimintapaikka. Jäsenvaltioiden ei myöskään pitäisi asettaa eurooppalaisille rajat ylittävälle yhdistyksille taloudellisen toiminnan harjoittamista koskevia yleisiä kieltoja eikä sallia niiden harjoittaa taloudellista toimintaa ainoastaan, jos se liittyy eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perussäännössä vahvistettuun tavoitteeseen.
- (36) Eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröinnin olisi merkittävä eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perustamista. Eurooppalaisessa rajat ylittävässä yhdistyksessä olisi oltava vähintään kolme perustajajäsentä, jotta se voi rekisteröityä. Sekä unioniin sijoittautuneiden voittoa tavoittelemattomien oikeushenkilöiden että luonnollisten henkilöiden, jotka ovat unionin kansalaisia tai jotka oleskelevat laillisesti unionin alueella, olisi voitava olla eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perustajajäseniä. Voittoa tavoittelemattomien yhdistysten olisi myös voitava muuttaa muotonsa eurooppalaiseksi rajat ylittäväksi yhdistykseksi samassa jäsenvaltiossa.
- (37) Sen varmistamiseksi, että eurooppalaiset rajat ylittävät yhdistykset voivat toimia yli rajojen, niitä olisi vaadittava suhteellisuusperiaatetta noudattaen rekisteröitymään ainoastaan kerran, kotijäsenvaltiossaan, oikeushenkilöllisyyden ja oikeuskelpoisuuden saamiseksi. Rekisteröintimenettely on tarpeen yhdenmukaistaa, jotta varmistetaan tämän rekisteröinnin automaattinen tunnustaminen koko unionissa. Tämä koskee erityisesti eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröintihakemusta varten edellytetyt asiakirjoja ja tietoja sekä suoritettavia tarkastuksia.
- (38) Jäsenvaltioilla olisi oltava oikeus vaatia rekisteröitynyttä eurooppalaista rajat ylittävää yhdistystä antamaan ilmoituksia, toimittamaan tietoja, pyytämään tai hankkimaan lupia tietyn toiminnan harjoittamista varten vain, jos i) näitä vaatimuksia sovelletaan yleisesti ja syrjimättömästi, ii) niistä säädetään laissa, iii) ne ovat perusteltuja yleistä etua koskevista pakottavista syistä ja iv) niillä voidaan taata halutun tavoitteen saavuttaminen eivätkä ne ylitä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Tällaiset vaatimukset voivat liittyä esimerkiksi tiettyjen alojen, kuten terveydenhuollon, erityispiirteisiin. Jos jäsenvaltiot säätävät tällaisista lisämenettelyistä, tiedot olisi asetettava julkisesti saataville sen varmistamiseksi, että eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys voi noudattaa näitä vaatimuksia.

⁴¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, palveluista sisämarkkinoilla (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36).

- (39) Petosten estämiseksi on tärkeää, että jäsenvaltiot todentavat voittoa tavoittelemattoman yhdistyksen perustajajäsenten ja laillisten edustajien henkilöllisyyden. Henkilöllisyyden todentaminen on erityisen tärkeää, jos rekisteröintihakemus tehdään sähköisesti. Koska jäsenvaltioissa on erilaisia käytäntöjä, henkilöllisyyden todentamismenetelmien olisi kuuluttava edelleen asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaan.
- (40) Sijoittautumis- ja yhdistymisvapaus huomioon ottaen eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröinti olisi evättävä, jos tässä direktiivissä säädettyjä rekisteröintiä koskevia muodollisia vaatimuksia ei noudateta, jos hakemus ei ole täydellinen tai jos perussäännössä kuvatut tavoitteet ovat unionin oikeuden tai unionin oikeuden mukaisen kansallisen lainsäädännön vastaisia. Lisäksi rekisteröinti on hylättävä, jos hakemus ei täytä tässä direktiivissä eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen hyväksymiselle asetettuja perusvaatimuksia, jotka koskevat voittoa tavoittelematonta tarkoitusta, perustajajäsenten vähimmäismäärää, rajat ylittävää toimintaa vähintään kahdessa jäsenvaltiossa ja perustajajäseniä, joilla on yhteyksiä vähintään kahteen jäsenvaltioon. Toimivaltaisen viranomaisen olisi tehtävä eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröinnin epääminen kirjallisesti ja perusteltava se asianmukaisesti.
- (41) Jäsenvaltiot olisi velvoitettava perustamaan rekisteri eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröintiä sekä tietojen ylläpitoa ja julkaisemista varten. Rekisterin olisi sisällettävä tiedot eurooppalaisista rajat ylittävistä yhdistyksistä ja toimitetuista asiakirjoista. Koska rekisterissä olevat tiedot voivat vanhentua, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys ilmoittaa kaikista muutoksista sitä koskeviin tietoihin toimivaltaiselle viranomaiselle ja että rekisterissä olevat tiedot saatetaan ajan tasalle. Jäsenvaltioiden olisi voitava käyttää olemassa olevia kansallisia rekistereitään tämän direktiivin soveltamiseksi. Avoimuuden varmistamiseksi erityisesti eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen jäsenten ja tarvittaessa sen velkojen kannalta tiedot, jotka koskevat ECBA-todistusta sekä eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen likvidaatiota ja purkamista, olisi asetettava julkisesti saataville enintään kuuden kuukauden ajaksi yhdistyksen purkamisesta. Toimenpiteistä julkisen sektorin yhteentoimivuuden korkean tason varmistamiseksi koko unionissa annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusehdotuksen⁴² täytäntöönpanon yhteydessä kehitetyillä yhteentoimivuusratkaisuilla voidaan auttaa jäsenvaltioita siirtymään rekistereidensä rajat ylittävään yhteentoimivuuteen. Jotta voidaan varmistaa, että tiedot eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen olemassaolosta ovat edelleen saatavilla myös sen purkamisen jälkeen, kaikki rekisterissä säilytetyt ja siihen tallennetut tiedot olisi säilytettävä kahden vuoden ajan purkamisen jälkeen.
- (42) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksia (EU) 2016/679⁴³ ja (EU) 2018/1725⁴⁴ sovelletaan tämän direktiivin yhteydessä suoritettavaan henkilötietojen käsittelyyn, mukaan lukien henkilötietojen käsittely kansallisen rekisterin tai kansallisten rekisterien ylläpitämiseksi eurooppalaisista rajat ylittävistä yhdistyksistä ja niiden

⁴² COM(2022) 720.

⁴³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁴⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

laillisista edustajista, pääsy tällaisissa rekistereissä oleviin henkilötietoihin ja henkilötietojen vaihtaminen tämän direktiivin mukaisen jäsenvaltioiden välisen hallinnollisen yhteistyön ja keskinäisen avunannon yhteydessä, tarvittaessa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1024/2012⁴⁵ perustetun sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän (IMI) kautta, sekä tietojen säilyttämiseen tämän direktiivin mukaisesti.

- (43) Jotta eurooppalaiset rajat ylittävät yhdistykset voisivat saada täyden hyödyn sisämarkkinoista ja koska liikkuvuus oikeudet liittyvät suoraan sisämarkkinoiden toimintaan ja ovat sen kannalta välttämättömiä, eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten olisi voitava siirtää rekisteröity kotipaikkansa jäsenvaltiosta toiseen. Tällainen rekisteröidyn kotipaikan siirto ei saisi johtaa eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen purkamiseen kotijäsenvaltiossa tai uuden oikeushenkilön perustamiseen uudessa kotijäsenvaltiossa eikä vaikuttaa mihinkään eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen varoihin tai velkoihin, mukaan lukien sopimuksiin sisältyvät ehdot, taikka luottoihin, oikeuksiin tai velvoitteisiin, jotka olivat olemassa ennen siirtoa. Jäsenvaltioiden olisi liikkuvuustapauksissa varmistettava eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen mahdollisten velkojien etujen suojele. Eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten työntekijöiden suojelun varmistamiseksi olisi edellytettävä, että eurooppalaiset rajat ylittävät yhdistykset ilmoittavat työntekijöille kaikista ehdotetuista siirroista hyvissä ajoin, jotta näillä on mahdollisuus tutkia siirtosuunnitelmaa. Myös muita työntekijöiden suojelua koskevia unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2002/14/EY⁴⁶, voidaan soveltaa.
- (44) Eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröidyn kotipaikan siirtomenettelyn yhdenmukaistamiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että rekisteröidyn kotipaikan siirrosta päättää kyseisen eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen päätöksentekuelin. Eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen olisi toimitettava pyyntö ja asiaankuuluvat asiakirjat sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, johon siirto on määrä tehdä, ja ilmoitettava samanaikaisesti kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle siirtopyynnön esittämisestä. Eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen ehdotettua perussääntöä olisi tarvittaessa muutettava sen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti, johon yhdistys pyytää siirtoa. Rekisteröidyn kotipaikan siirron yhteydessä eurooppalaisesta rajat ylittävästä yhdistyksestä tulee uuden kotijäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukainen eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys. Tämä rekisteröidyn kotipaikan siirrosta johtuva sovellettavan lainsäädännön muutos ei saisi päällekkäisyyksien välttämiseksi johtaa siihen, että uuden kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen todentaa kaikki seikat, jotka on jo todennettu rekisteröinnin aikana aiemmassa kotijäsenvaltiossa ja jotka on yhdenmukaistettu tällä direktiivillä. Sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, johon eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys aikoo siirtää rekisteröidyn kotipaikan, saisi hylätä siirtopyynnön ainoastaan, jos kansallisessa laissa, jolla tämä direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, säädetty vaatimukset eivät täyty, eikä se

⁴⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1024/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, hallinnollisesta yhteistyöstä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä ja komission päätöksen 2008/49/EY kumoamisesta (EUVL L 316, 14.11.2012, s. 1).

⁴⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/14/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2002, työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan koskevista yleisistä puitteista Euroopan yhteisössä – Luonnos työntekijöiden edustusta koskevaksi Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteiseksi julistukseksi (EYVL L 80, 23.3.2002, s. 39).

saisi kieltäytyä hyväksymästä sitä muilla perusteilla. Toimivaltainen viranomaisen ei etenkään saisi hylätä pyyntöä sillä perusteella, että kansallisen lain sellaisia vaatimuksia ei ole noudatettu, joiden noudattamatta jättäminen ei olisi voinut olla peruste rekisteröinnin hylkäämiselle 19 artiklan mukaisesti. Jotta eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröidyn kotipaikan siirtäminen sisämarkkinoilla helpottuisi, uuden kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen olisi annettava 21 artiklan 2 kohdan mukaisesti päivitetty todistus, johon on muutettu sen jäsenvaltion yksilöllinen rekisterinumero ja kaksikirjaiminen maakoodi, johon eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröity kotipaikka siirretään, ja rekisteröidyn kotipaikan postiosoite sekä tarvittaessa muut tiedot.

- (45) Kokoontumis- ja yhdistymisvapauden mukaisesti eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys olisi purettava ainoastaan sen jäsenten päätöksellä tai sen kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen päätöksellä. Jos eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen purkaminen on seurausta sen jäsenten päätöksestä, päätös olisi tehtävä ylimääräisessä kokouksessa kahdella kolmasosalla äänistä, jotka edustavat vähintään puolta kaikista jäsenistä. Eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen purkaminen voi tapahtua muutoin kuin vapaaehtoisesti yhdistyksen kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen päätöksellä viimeisenä keinona vain, jos yhdistys ei noudata voittoa tavoittelematonta tarkoitustaan, sen toiminta muodostaa uhan yleiselle järjestykselle tai sen toimeenpanevan elimen jäsenet on tuomittu erityisen vakavasta rikoksesta tai yhdistys on tuomittu rikoksesta, jos kansallisessa lainsäädännössä sallitaan tämä mahdollisuus. Tässä tapauksessa toimivaltaisen viranomaisen olisi ilmoitettava eurooppalaiselle rajat ylittävälle yhdistykselle virallisella ilmoituksella huolenaiheistaan ja kuultava yhdistystä antaakseen sille tilaisuuden vastata.
- (46) Eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen purkamisen pitäisi johtaa sen likvidaatioon. Eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen likvidaatiossa olisi noudatettava maksukyvyttömyysmenettelyistä 20 päivänä toukokuuta 2015 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/848⁴⁷, jossa edellytetään, että maksukyvyttömyysmenettelyihin ja niiden vaikutuksiin sovelletaan sen jäsenvaltion lakia, jossa tällainen menettely on aloitettu. Eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen voittoa tavoittelemattoman tavoitteen mukaisesti kaikki puretun yhdistyksen varat olisi siirrettävä voittoa tavoittelemattomalle yhteisölle, joka harjoittaa samanlaista toimintaa kuin purettu yhdistys, tai paikalliselle viranomaiselle, jonka olisi käytettävä niitä puretun yhdistyksen harjoittaman toiminnan kaltaiseen toimintaan.
- (47) Jotta eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys voisi todistaa rekisteröityneensä jäsenvaltiossa ja jotta voitaisiin helpottaa edelleen rajatylittäviä menettelyjä sekä yksinkertaistaa ja vähentää muodollisuuksia, toimivaltaisen viranomaisen olisi rekisteröintiprosessin viimeisenä vaiheena annettava eurooppalaista rajat ylittävää yhdistystä koskeva todistus, jäljempänä 'ECBA-todistus', joka sisältää olennaiset rekisteröintitiedot, mukaan lukien yhdistyksen nimi, rekisteröidyn kotipaikan osoite ja laillisten edustajien nimet. Jotta tämän todistuksen käyttö olisi helpompaa eri jäsenvaltioissa ilman lisämukautuksia tai säännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia, komission olisi laadittava kaikilla unionin kielillä saatavilla oleva vakiomuotoinen malli. Jotta voidaan varmistaa tämän säädöksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi sen vuoksi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa laatia vakiomuotoinen malli, mukaan lukien mallin tekniset eritelmät. Tätä valtaa olisi

⁴⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/848, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, maksukyvyttömyysmenettelyistä (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 19).

käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁴⁸ mukaisesti. Nämä täytäntöönpanosäädökset olisi hyväksyttävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

- (48) Jäsenvaltioiden olisi määriteltävä ”erityisen vakavan rikoksen” käsite, ja siihen voi sisältyä terrorismi, ihmiskauppa sekä naisten ja lasten seksuaalinen hyväksikäyttö, laiton huumausainekauppa, laiton asekauppa, rahanpesu, korruptio, maksuvälineiden väärentäminen, tietokonerikollisuus ja järjestäytynyt rikollisuus.
- (49) Jotta jäsenvaltiot voisivat panna tehokkaasti täytäntöön hallinnollista yhteistyötä koskevat tämän direktiivin säännökset ja helpottaa yhteistyötä, jäsenvaltioiden olisi käytettävä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmää (IMI). Toimivaltaisten viranomaisten olisi erityisesti käytettävä IMI-järjestelmää ilmoittaessaan muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille uuden eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perustamisesta, myös silloin, kun voittoa tavoittelematon yhdistys muuttaa muotonsa eurooppalaiseksi rajat ylittäväksi yhdistykseksi. Jos toimivaltainen viranomainen vastaanottaa rekisteröintihakemuksen, sen olisi viestittävä IMI-järjestelmän kautta sen jäsenvaltion (niiden jäsenvaltioiden) toimivaltaisten viranomaisten kanssa, jossa (joissa) nämä asiakirjat on annettu, esimerkiksi niiden laillisuuden todentamiseksi. Jos kyseessä on eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröidyn kotipaikan siirtäminen, uuden kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen olisi ilmoitettava siirrosta muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja päivitettävä IMI-järjestelmään asiaankuuluvat tiedot. Jos kyseessä on vapaaehtoinen tai muu kuin vapaaehtoinen purkaminen, toimivaltaisen viranomaisen olisi ilmoitettava purkamisesta muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille ja päivitettävä IMI-järjestelmä asiaankuuluvilla tiedoilla.
- (50) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta, joka on sisämarkkinoiden toiminnan parantaminen poistamalla useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa toimiviin voittoa tavoittelemattomiin yhdistyksiin kohdistuvia oikeudellisia ja hallinnollisia esteitä, vaan se voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla, joten unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (51) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon 27 päivänä kesäkuuta 2023,

⁴⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 luku

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde

Tässä direktiivissä säädetään toimenpiteistä, joilla koordinoidaan eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten, jäljempänä 'ECBA', perustamis- ja toimintaedellytyksiä, jotta voidaan helpottaa voittoa tavoittelemattomien yhdistysten sijoittautumisvapautta, pääoman vapaaseen liikkuvuuteen, palvelujen tarjoamisen ja vastaanottamisen vapautta sekä tavaroiden vapaaseen liikkuvuuteen liittyvien oikeuksien tosiasiallista käyttöä sisämarkkinoilla.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- (a) 'kotijäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, johon eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys perustaa tai siirtää rekisteröidyn kotipaikkansa;
- (b) 'vastaanottavalla jäsenvaltiolla' muuta sellaista jäsenvaltiota kuin kotijäsenvaltiota, jossa eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys toimii;
- (c) 'voittoa tavoittelemattomalla tarkoituksella' sitä, että riippumatta siitä, onko yhdistyksen toiminta luonteeltaan taloudellista vai ei, saatuja voittoja käytetään ainoastaan eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perussäännössä määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseen eikä jaeta sen jäsenten kesken;
- (d) 'voittoa tavoittelemattomalla järjestöllä' kansallisen lainsäädännön mukaista oikeushenkilöä, joka perustuu jäsenyyteen ja jolla on voittoa tavoittelematon tarkoitus ja oikeushenkilöllisyys;
- (e) 'ECBA-todistuksella' kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen antamaa todistusta, joka toimii todisteena eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröinnistä.

3 artikla

Eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys (ECBA)

1. Kunkin jäsenvaltion on vahvistettava oikeusjärjestyksessään eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen oikeudellinen muoto. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys on jäsenyyteen perustuva oikeushenkilö, jonka perustavat vapaaehtoisella sopimuksella luonnolliset henkilöt, jotka ovat unionin kansalaisia tai jotka asuvat laillisesti EU:ssa, tai unioniin laillisesti sijoittautuneet voittoa tavoittelemattomat oikeushenkilöt, lukuun ottamatta seuraavia:

- (a) ammattiliitot, poliittiset puolueet, uskonnolliset järjestöt ja tällaisten yhteisöjen yhdistykset;
 - (b) henkilöt, jotka on tuomittu rahanpesusta, siihen liittyvistä esirikoksista tai terrorismin rahoituksesta;
 - (c) henkilöt, joihin sovelletaan toimenpiteitä, joilla kielletään heidän toimintansa jäsenvaltiossa rahanpesuun, siihen liittyviin esirikoksiin tai terrorismin rahoitukseen liittyen.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisella rajat ylittävällä yhdistyksellä on oltava voittoa tavoittelematon tarkoitus ja että sen mahdolliset voitot käytetään yksinomaan sen perussäännössä kuvattujen tavoitteiden saavuttamiseen eikä niitä jaeta sen jäsenten kesken.
 3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys toimii tai sen perussäännössä on tavoite toimimisesta ainakin kahdessa jäsenvaltiossa ja sillä on perustajajäseniä, joilla on yhteyksiä ainakin kahteen jäsenvaltioon joko kansalaisuuden tai laillisen asuinpaikan perusteella luonnollisten henkilöiden tapauksessa tai rekisteröidyn kotipaikan perusteella oikeushenkilöiden tapauksessa.
 4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen nimeä edeltää tai seuraa lyhenne 'ECBA'.
 5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröity kotipaikka on unionissa.

4 artikla

Eurooppalaisiin rajat ylittäviin yhdistyksiin sovellettavat säännöt

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava kaikkien tällä direktiivillä yhdenmukaistettujen seikkojen osalta, että eurooppalaista rajat ylittävää yhdistystä säännellään toimenpiteillä, joilla tämä direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä jäsenvaltiossa, jossa se on rekisteröity tai jossa se toimii.
2. Muiden eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perustamista tai toimintaa koskevien seikkojen osalta kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että kansallisessa lainsäädännössä mahdollisimman samankaltaiseen voittoa tavoittelemattomaan yhdistykseen sovellettavia kansallisia sääntöjä sovelletaan eurooppalaiseen rajat ylittävään yhdistykseen.
3. Tämän direktiivin nojalla eurooppalaiseen rajat ylittävään yhdistykseen sovellettavat säännöt eivät vaikuta toimenpiteisiin, joita jäsenvaltiot toteuttavat yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen liittyvistä syistä estääkseen voittoa tavoittelemattomien yhdistysten väärinkäytön riskin ja varmistaakseen tiettyjen pääomanliikkeiden avoimuuden, jos unionin oikeudessa tai unionin oikeuden mukaisessa kansallisessa lainsäädännössä sitä edellytetään.
4. Kunkin jäsenvaltion on viimeistään [...] päivänä [...]kuuta [...] [kaksi vuotta tämän direktiivin voimaantulosta] määritettävä 2 kohdassa tarkoitettu mahdollisimman samankaltaisen voittoa tavoittelemattoman yhdistyksen oikeudellinen muoto kansallisessa oikeusjärjestyksessään ja ilmoitettava tästä sekä kyseiseen oikeudelliseen muotoon sovellettavista kansallisista säännöistä komissiolle. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viipymättä kaikista määritettyihin oikeudellisiin muotoihin ja niihin sovellettaviin sääntöihin tehtävistä muutoksista.

Jäsenvaltiot ja komissio asettavat tässä kohdassa tarkoitetut ilmoitetut tiedot julkisesti saataville.

5 artikla

Oikeushenkilöllisyys ja oikeuskelpoisuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys saa oikeushenkilöllisyyden ja oikeuskelpoisuuden 19 artiklan mukaisessa rekisteröinnissä. Jäsenvaltioiden on tunnustettava toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidyn eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen oikeushenkilöllisyys ja oikeuskelpoisuus edellyttämättä uutta rekisteröintiä.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisella rajat ylittävällä yhdistyksellä on oikeus tehdä sopimuksia ja että se on oikeustoimikelpoinen, sillä on oikeus esiintyä kantajana ja vastaajana oikeudenkäynneissä, omistaa irtainta ja kiinteää omaisuutta, harjoittaa taloudellista toimintaa, palkata henkilöstöä, vastaanottaa, hankkia ja luovuttaa kaikenlaisia laillisista lähteistä peräisin olevia lahjoituksia ja muita varoja, osallistua julkisiin tarjouskilpailuihin ja hakea julkista rahoitusta.

6 artikla

Perussääntö

1. Tämän artiklan 2 kohdassa sekä 3, 7 ja 8 artiklassa vahvistettuja sääntöjä lukuun ottamatta kotijäsenvaltio ei saa antaa sääntöjä, jotka rajoittavat eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen oikeutta määrittää toimintasääntönsä, mukaan lukien sisäistä johtoa ja hallintorakenteita koskevat säännöt, paitsi jos rajoittavat säännöt täyttävät seuraavat edellytykset:
 - (a) niistä on säädetty laissa,
 - (b) ne ovat perusteltuja yleistä etua koskevasta pakottavasta syystä,
 - (c) niillä voidaan taata halutun tavoitteen saavuttaminen eivätkä ne ylitä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perussääntö sisältää seuraavat tiedot:
 - (a) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen nimi;
 - (b) yksityiskohtainen kuvaus sen tavoitteista ja ilmoitus sen voittoa tavoittelemattomasta tarkoituksesta;
 - (c) jos perustajajäsenet ovat luonnollisia henkilöitä, heidän nimensä ja osoitteensa, ja jos ne ovat oikeushenkilöitä, niiden nimet, laillisten edustajien nimet ja perustajajäsenten rekisteröity kotipaikka;
 - (d) jos perustajajäsenet ovat oikeushenkilöitä, yksityiskohtainen kuvaus oikeushenkilön perussäännöstä ja sen voittoa tavoittelemattomasta tarkoituksesta;
 - (e) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröidyn kotipaikan osoite;
 - (f) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen varat sen rekisteröintihetkellä;

- (g) jäseneksi ottamiseen, erottamiseen ja eroamiseen sovellettavat ehdot ja menettelyt;
- (h) jäsenten oikeudet ja velvoitteet;
- (i) päätöksentekaelimen ja toimeenpanevan elimen kokoonpanoa, toimintaa, toimivaltaa ja vastuualueita koskevat määräykset;
- (j) toimeenpanevan elimen jäsenten nimittämistä, erottamista, toimivaltaa ja vastuualueita koskevat määräykset;
- (k) päätöksentekaelimeen sovellettavat enemmistö- ja päätösvaltaisuusvaatimukset;
- (l) perussäännön muuttamista koskeva menettely;
- (m) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen toimintakausi, jos se on määräaikainen;
- (n) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen varojen luovuttamismenetelmä purkamisen yhteydessä.

7 artikla

Hallinto

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisella rajat ylittävällä yhdistyksellä on päätöksentekaelin ja toimeenpaneva elin.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ainoastaan luonnolliset henkilöt, jotka ovat unionin kansalaisia tai oleskelevat laillisesti unionissa, ja unioniin sijoittautuneet oikeushenkilöt, joilla on voittoa tavoittelematon tarkoitus, voivat edustajiensa välityksellä olla eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen toimeenpanevan elimen jäseniä. Eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen toimeenpanevassa elimessä on oltava vähintään kolme henkilöä.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että erityisen vakavasta rikoksesta tuomitut luonnolliset henkilöt eivät saa olla toimeenpanevan elimen jäseniä tai toimeenpanevan elimen jäsenenä olevan oikeushenkilön edustajia.

8 artikla

Jäsenyys

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kullakin eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen jäsenellä on yksi ääni.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen jäsenet eivät ole henkilökohtaisesti vastuussa kyseisen yhdistyksen toimista tai laiminlyönneistä.

2 luku

Oikeudet ja kielletyt rajoitukset

9 artikla

Yhdenvertainen kohtelu

Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että eurooppalaisia rajat ylittäviä yhdistyksiä ei missään niiden toiminnassa kohdella epäedullisemmin kuin kansallisessa lainsäädännössä 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti määritettyjä voittoja tavoittelemattomia yhdistyksiä.

10 artikla

Syrjimättömyys

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän direktiivin soveltamisalalla viranomaiset eivät syrji mitään ryhmää tai yksilöä millään perusteella, kuten syntymän, iän, ihonvärin, biologisen tai sosiaalisen sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuoli-identiteetin, terveydentilan, maahanmuutto- tai oleskeluaseman, geneettisten ominaisuuksien, kielen, kansallisen, etnisen tai sosiaalisen alkuperän, poliittisten tai muiden mielipiteiden, fyysisen tai henkisen vamman, kansalliseen vähemmistöön kuulumisen, varallisuuden, rodun, uskonnon tai vakaumuksen taikka muun aseman perusteella.

11 artikla

Muutoksenhaku

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikkiin toimivaltaisten viranomaisten niiden alueella tekemiin päätöksiin, jotka vaikuttavat eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen oikeuksiin ja velvoitteisiin tai muiden henkilöiden oikeuksiin ja velvoitteisiin eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen toiminnan yhteydessä, sovelletaan tosiasiallista muutoksenhakua unionin perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaisesti.

12 artikla

Yksi ainoa rekisteröinti

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen edellytetään rekisteröityvän ainoastaan kerran. Rekisteröinnin on tapahduttava 18 ja 19 artiklan mukaisesti.
2. Jäsenvaltiot eivät saa vaatia rekisteröitynyttä eurooppalaista rajat ylittävää yhdistystä antamaan ilmoituksia, toimittamaan tietoja taikka pyytämään tai hankkimaan lupia tietyn toiminnan harjoittamiseksi, paitsi jos tällaiset vaatimukset täyttävät seuraavat edellytykset:
 - (a) niistä on säädetty laissa,
 - (b) ne ovat perusteltuja yleistä etua koskevasta pakottavasta syystä,
 - (c) niillä voidaan taata halutun tavoitteen saavuttaminen eivätkä ne ylitä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
3. Edellä oleva 1 kohta ei vaikuta vaatimuksiin, jotka koskevat ilmoituksen antamista, tietojen toimittamista, lupien pyytämistä tai hankkimista tietyn toiminnan

harjoittamiseksi ja joista säädetään unionin oikeudessa tai unionin oikeuden täytäntöönpanemiseksi annetuissa kansallisissa säännöksissä.

13 artikla

Rahoitus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisella rajat ylittävällä yhdistyksellä on rekisteröintijäsenvaltiosta riippumatta vapaa ja syrjimätön pääsy julkisista lähteistä saatavaan rahoitukseen unionin oikeuden yleisten periaatteiden mukaisesti.
2. Jäsenvaltiot eivät saa asettaa rajoituksia eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen mahdollisuuksille tarjota tai vastaanottaa rahoitusta, lahjoitukset mukaan lukien, laillisesta lähteestä, paitsi jos:
 - (a) niistä on säädetty laissa,
 - (b) ne ovat perusteltuja yleistä etua koskevasta pakottavasta syystä,
 - (c) niillä voidaan taata halutun tavoitteen saavuttaminen eivätkä ne ylitä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

14 artikla

Palvelujen tarjoaminen ja tavarakauppa

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaiset rajat ylittävät yhdistykset voidaan perustaa vapaasti ja ne voivat vapaasti tarjota ja vastaanottaa palveluja ja harjoittaa tavaroiden vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla unionin oikeuden mukaisesti.
2. Rajoittamatta muiden unionin säädösten säännösten soveltamista jäsenvaltiot eivät saa asettaa rajoituksia 1 kohdassa tarkoitettulle toiminnalle, paitsi jos:
 - (a) niistä on säädetty laissa,
 - (b) ne ovat perusteltuja yleistä etua koskevasta pakottavasta syystä,
 - (c) niillä voidaan taata halutun tavoitteen saavuttaminen eivätkä ne ylitä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

15 artikla

Kielletyt rajoitukset

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaiseen rajat ylittävään yhdistykseen ei sovelleta mitään seuraavista vaatimuksista:

- (a) vaatimuksia, jotka perustuvat suoraan tai välillisesti eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen tai sen toimeenpanevan elimen jäseninä olevien luonnollisten henkilöiden kansalaisuuteen tai asuinpaikkaan, jollei tässä direktiivissä toisin säädetä;
- (b) vaatimusta, jonka mukaan eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen tai sen toimeenpanevan tai päätöksentekuelimen jäsenten on oltava fyysisesti läsnä, jotta kokous olisi päätösvaltainen;

- (c) vaatimusta, jonka mukaan sen keskushallinnon tai pääasiallisen toimipaikan on sijaettava samassa jäsenvaltiossa kuin sen rekisteröity kotipaikka;
- (d) vaatimusta, jonka mukaan vastaanottava jäsenvaltio asettaa toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidyn eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen tunnustamisen ehdoksi vastavuoroisuuden siltä osin kuin on kyse eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten tunnustamisesta kyseisessä toisessa jäsenvaltiossa;
- (e) vaatimusta, jonka mukaan eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen on täytynyt olla rekisteröity kotijäsenvaltiossa tietyn ajan voidakseen toimia vastaanottavassa jäsenvaltiossa;
- (f) vaatimusta, jonka mukaan lahjoitusten vastaanottaminen unionissa sijaitsevasta lähteestä edellyttää jäsenvaltion viranomaisen myöntämää lupaa tai hyväksyntää;
- (g) seuraavia säännöllistä tai satunnaista taloudellista toimintaa koskevia rajoituksia:
 - i) taloudellisen toiminnan harjoittamista koskevat yleiset kiellot;
 - ii) eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten mahdollisuus harjoittaa taloudellista toimintaa vain, jos tällainen toiminta liittyy niiden perussäännössä kuvattuihin tavoitteisiin;
 - iii) vaatimus, jonka mukaan taloudellisen toiminnan harjoittaminen ei ole eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen ensisijainen tavoite tai toiminta.

3 luku

Perustaminen ja rekisteröinti

16 artikla

Perustaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys perustetaan rekisteröimällä se.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisessa rajat ylittävässä yhdistyksessä on vähintään kolme perustajajäsentä.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että perustajajäsenet ilmaisevat aikeensa perustaa eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys joko perustajajäsenten keskinäisellä kirjallisella sopimuksella tai yhdistyksen järjestäytymiskokouksessa tehdyllä sopimuksella, joka kirjataan pöytäkirjaan, ja perustajajäsenten on allekirjoitettava asianmukaisesti tällaiset sopimukset tai pöytäkirjat.

17 artikla

Voittoa tavoittelemattomien yhdistysten oikeudellisen muodon muuttaminen eurooppalaiseksi rajat ylittäväksi yhdistykseksi

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että unioniin sijoittautuneet voittoa tavoittelemattomat yhdistykset voivat muuttaa oikeudellisen muotonsa eurooppalaiseksi rajat ylittäväksi yhdistykseksi samassa jäsenvaltiossa.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeudellista muotoa muuttavan yhteisön päätöksentekoa on hyväksyttävä muuttamisen.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeudellisen muodon muuttaminen ei johda voittoa tavoittelemattoman yhdistyksen purkamiseen tai oikeushenkilöllisyyden menettämiseen tai keskeytymiseen.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki varat ja velat siirretään vastaperustetulle eurooppalaiselle rajat ylittävälle yhdistykselle.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeudellisen muodon muuttaminen tulee voimaan, kun vastaperustettu eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys rekisteröidään 19 artiklan mukaisesti.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeudellista muotoaan muuttanutta voittoa tavoittelematonta yhdistystä koskeva merkintä poistetaan kaikista rekistereistä.

18 artikla

Rekisteröintihakemus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröintihakemus toimitetaan sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröidyn kotipaikan on tarkoitus olla. Hakemukseen on liitettävä seuraavat asiakirjat ja tiedot, jotka on annettava kyseisen jäsenvaltion virallisella kielellä tai sen lainsäädännössä sallitulla millä tahansa muulla kielellä:
 - (a) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen nimi;
 - (b) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perussääntö;
 - (c) aiotun rekisteröidyn kotipaikan postiosoite ja sähköpostiosoite;
 - (d) eurooppalaista rajat ylittävää yhdistystä suhteissa kolmansiin osapuoliin ja oikeudenkäynneissä edustamaan valtuutettujen henkilöiden nimet ja osoitteet sekä muut tiedot, jotka sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti ovat tarpeen heidän tunnistamistaan varten, sekä tieto siitä, voivatko nämä henkilöt toimia yksin vai ovatko he velvollisia toimimaan yhdessä;
 - (e) perustajajäsenten kirjallinen sopimus tai eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen järjestäytymiskokouksen pöytäkirja, joka sisältää tällaisen sopimuksen ja jonka perustajajäsenet ovat asianmukaisesti allekirjoittaneet, tai 17 artiklassa tarkoitettu oikeudellisen muodon muuttamista koskeva päätös;
 - (f) toimeenpanevan elimen jäsenten ilmoitus siitä, että heitä ei ole estetty toimimasta hallituksen jäsenenä voittoa tavoittelemattomien yhdistysten tai yhtiöiden vastaavissa elimissä.

Jäsenvaltiot eivät saa vaatia muita kuin tässä kohdassa lueteltuja asiakirjoja tai tietoja.

2. Sen estämättä, mitä 3 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakemus on rekisteröintiä varten täydellinen, kun se sisältää 1 kohdassa tarkoitetut asiakirjat ja tiedot.
3. Poiketen siitä, mitä 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat hyväksyä sääntöjä, joiden nojalla toimivaltainen viranomainen voi pyytää 1 kohdassa

tarkoitettujen asiakirjojen tai tietojen lisäksi muita asiakirjoja tai tietoja 18 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettulle eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen edustamiseen valtuutetulle henkilölle osoitetulla kirjallisella päätöksellä, jossa esitetään asianmukaisesti perusteltu huoli siitä, että yhdistyksen perussäännössä kuvatut tavoitteet ovat unionin oikeuden tai unionin oikeuden mukaisten kansallisten säännösten vastaisia, jos kyseiset asiakirjat tai tiedot ovat tarpeen.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröintihakemus voidaan jättää verkossa.

19 artikla

Rekisteröintimenettely

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröinti tapahtuu 30 päivän kuluessa täydellisen hakemuksen jättämisestä ja on voimassa kaikkialla unionissa.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa viipymättä kaikkien muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille kaikista eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten uusista rekisteröinneistä.
3. Jos rekisteröintiä varten toimitetut tiedot ovat puutteellisia tai sisältävät ilmeisiä virheitä, toimivaltaisen viranomaisen on pyydettävä eurooppalaista rajat ylittävää yhdistystä täydentämään tai oikaisemaan tiedot kohtuullisessa määräajassa, jonka on oltava vähintään 15 päivää siitä päivästä, jona toimivaltainen viranomainen ottaa yhteyttä 18 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettuun eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen edustamiseen valtuutettuun henkilöön.
4. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on varmistettava, että vastaanotettuaan tämän artiklan 1 kohdan mukaisen täydellisen hakemuksen toimivaltainen viranomainen todentaa eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröintihakemuksen ja hylkää sen ainoastaan, jos
 - (a) hakemus ei täytä 3 artiklassa asetettuja vaatimuksia;
 - (b) hakemusta ei ole täydennetty tai oikaistu tämän artiklan 3 kohdassa säädettyssä määräajassa;
 - (c) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen laillisten edustajien henkilöllisyyttä ei ole voitu todentaa tai heidän henkilöllisyytensä on todettu väärennetyksi;
 - (d) tehtyään 18 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua päätöksen ja arvioituaan kaikki kyseisen päätöksen johdosta toimitetut asiakirjat ja tiedot toimivaltainen viranomainen toteaa, että eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perussäännössä kuvatut tavoitteet ovat unionin oikeuden tai unionin oikeuden mukaisten kansallisten säännösten vastaisia;
 - (e) jos 18 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettu eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen edustamiseen valtuutettu henkilö tai mikä tahansa toimeenpanevan elimen jäsen on tuomittu erityisen vakavasta rikoksesta.

Rekisteröinnin hylkäämispäätös on tehtävä kirjallisesti, perusteltava asianmukaisesti ja osoitettava 18 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettulle eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen edustamiseen valtuutetulle henkilölle.

5. Jos toimivaltainen viranomainen päättää hylätä hakemuksen tai ei ole tehnyt päätöstä 30 päivän kuluessa täydellisen hakemuksen jättämisestä, jäsenvaltioiden on varmistettava, että päätökseen tai tällaisen päätöksen puuttumiseen voidaan hakea muutosta tuomioistuimessa.

20 artikla

Rekisteri

1. Kunkin jäsenvaltion on perustettava rekisteri 19 artiklan mukaista eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten rekisteröintiä varten.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seuraavat asiakirjat ja tiedot tallennetaan rekisteriin ja että ne ovat ajan tasalla:
 - (a) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perussääntö;
 - (b) jäljennös 21 artiklan mukaisesta ECBA-todistuksesta;
 - (c) eurooppalaista rajat ylittävää yhdistystä suhteissa kolmansiin osapuoliin ja oikeudenkäynneissä edustamaan valtuutettujen henkilöiden nimet ja osoitteet sekä muut tiedot, jotka sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti ovat tarpeen heidän tunnistamistaan varten, sekä tieto siitä, voivatko nämä henkilöt toimia yksin vai ovatko he velvollisia toimimaan yhdessä;
 - (d) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen likvidaatio ja purkaminen.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rekisteröidyt eurooppalaiset rajat ylittävät yhdistykset ilmoittavat kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle muutoksista rekisterissä oleviin tietoihin 30 päivän kuluessa näistä muutoksista.
4. Jäsenvaltion on varmistettava, että seuraavat tiedot asetetaan julkisesti saataville rekisterin verkkoversioon:
 - (a) 21 artiklan mukainen ECBA-todistus;
 - (b) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen likvidaatio;
 - (c) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen purkaminen.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 4 kohdassa tarkoitetut asiakirjat ja tiedot ovat julkisesti saatavilla enintään kuuden kuukauden ajan eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen purkamisesta.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että henkilötietoja säilytetään rekisterissä eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen purkamisen jälkeen enintään kahden vuoden ajan.

21 artikla

ECBA-todistuksen sisältö

1. Jäsenvaltion on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset antavat ECBA-todistuksen sekä digitaalisesti että paperimuodossa viiden päivän kuluessa eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröinnistä. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ECBA-todistus tunnustetaan todisteeksi eurooppalaisen rajat

ylittävän yhdistyksen rekisteröinnistä. ECBA-todistuksesta on käytävä ilmi seuraavat tiedot:

- (a) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen yksilöllinen rekisterinumero ja kotijäsenvaltion kaksikirjaiminen maakoodi;
 - (b) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröintipäivä;
 - (c) päivä, jona eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröity kotipaikka on siirretty;
 - (d) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen nimi;
 - (e) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröidyn kotipaikan postiosoite ja sähköpostiosoite;
 - (f) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perussäännössä vahvistetut yhdistyksen tavoitteet.
2. Kun 18 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettu henkilö, jolla on valtuudet edustaa eurooppalaista rajat ylittävää yhdistystä, on ilmoittanut, että tämän artiklan 1 kohdassa luetellut tiedot ovat muuttuneet, jäsenvaltioiden on annettava päivitetty ECBA-todistus sekä digitaalisesti että paperimuodossa viiden päivän kuluessa kyseisten muutosten ilmoittamisesta.
- (2) Jotta voidaan helpottaa ECBA-todistuksen käyttöä kaikissa jäsenvaltioissa, yhdenmukaistaa sen muoto ja vähentää sekä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten että eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten hallinnollista rasitetta, komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksellä ECBA-todistuksen mallin ja sen tekniset eritelvät. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4 luku

Liikkuvuus

22 artikla

Rekisteröidyn kotipaikan siirtäminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisella rajat ylittävällä yhdistyksellä on oikeus siirtää rekisteröity kotipaikkansa jäsenvaltiosta toiseen.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettu siirto ei johda eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen purkamiseen tai uuden oikeushenkilön perustamiseen siinä jäsenvaltiossa, johon sen kotipaikka siirretään. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rekisteröidyn kotipaikan siirto ei vaikuta eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen varoihin tai velkoihin, jotka olivat olemassa ennen siirtoa, mukaan lukien sopimuksiin sisältyvät ehdot, tai luottoihin, oikeuksiin ja velvoitteisiin.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että siirto tulee voimaan päivänä, jona eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys rekisteröidään kotijäsenvaltiossa, johon se siirretään.

4. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on varmistettava, että sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, johon eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys aikoo siirtää rekisteröidyn kotipaikkansa, ei salli siirtoa seuraavissa tapauksissa:
- (a) jos eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys ei täytä 3 artiklan 1, 2 tai 3 kohdan vaatimuksia;
 - (b) jos on tehty 24 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu päätös tai annettu 25 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu perusteltu ilmoitus;
 - (c) jos vireillä on maksukyvyttömyysmenettely;
 - (d) jos 18 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettut henkilöt, joilla on valtuudet edustaa eurooppalaista rajat ylittävää yhdistystä, jokin toimeenpanevan elimen jäsen tai eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys itse – jos tästä mahdollisuudesta säädetään kansallisessa lainsäädännössä – on erityisen vakavaan rikokseen liittyvän menettelyn kohteena aiemmassa kotijäsenvaltiossa.

23 artikla

Rekisteröidyn kotipaikan siirtoa koskeva menettely

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sellaisen eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen työntekijöille, joka haluaa siirtää rekisteröidyn kotipaikkansa, ilmoitetaan mahdollisesta siirrosta ja heillä on oikeus hyvissä ajoin ja vähintään kuukautta ennen 2 kohdassa tarkoitettua ylimääräistä kokousta tarkastella luonnosta päätökseksi, jolla hyväksytään 2 kohdassa tarkoitettu rekisteröidyn kotipaikan siirto, sanotun kuitenkin rajoittamatta kansalliseen tai unioniin oikeuteen perustuvien työntekijöille edullisempien säännösten soveltamista.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen päätöksentekuelin hyväksyy rekisteröidyn kotipaikan siirron ylimääräisessä kokouksessa. Kyseinen päätös on tehtävä kahdella kolmasosalla äänistä, jotka edustavat vähintään puolta kaikista jäsenistä.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen päätöksentekuelin toimittaa rekisteröidyn kotipaikan siirtoa koskevan pyynnön sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, johon se haluaa siirtää rekisteröidyn kotipaikkansa, ja ilmoittaa pyynnöstä kotijäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle. Tähän pyyntöön on sisällyttävä seuraavat:
 - (a) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen päätöksentekuelimen päätös, jolla siirto hyväksytään;
 - (b) ECBA-todistus;
 - (c) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen rekisteröidyn kotipaikan ehdotettu osoite siinä jäsenvaltiossa, johon se siirretään;
 - (d) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perussääntö ja tarvittaessa sen uusi nimi;
 - (e) siirron ehdotettu päivämäärä;
 - (f) selvitys velkojia ja työntekijöitä koskevista takeista, jos niitä sovelletaan unionin tai kansallisen lainsäädännön nojalla.

4. Jäsenvaltiot voivat hyväksyä sääntöjä, joiden nojalla sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, johon eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys haluaa siirtää rekisteröidyn kotipaikkansa, voi pyytää 3 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen tai tietojen lisäksi muita asiakirjoja tai tietoja 18 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettulle eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen edustamiseen valtuutetulle henkilölle osoitetulla kirjallisella päätöksellä, jossa esitetään asianmukaisesti perusteltu huoli siitä, että yhdistyksen perussäännössä kuvatut tavoitteet ovat jäsenvaltion säännösten vastaisia, jos kyseiset asiakirjat tai tiedot ovat tarpeen asian arvioimiseksi.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sen jäsenvaltion toimivaltaisella viranomaisella, johon eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys aikoo siirtää rekisteröidyn kotipaikkansa, on valtuudet päättää siirtopyynnöstä. Kyseisellä toimivaltaisella viranomaisella on oikeus hylätä pyyntö ainoastaan, jos
 - (a) tämän artiklan 2 kohdassa säädetyt vaatimukset eivät täyty;
 - (b) pyyntö ei sisällä kaikkia 3 kohdassa vaadittuja tietoja;
 - (c) jokin 22 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista tilanteista toteutuu;
 - (d) tehtyään tässä kohdassa tarkoitetun päätöksen ja arvioituaan kaikki kyseisen päätöksen johdosta toimitetut asiakirjat ja tiedot toimivaltainen viranomainen toteaa, että eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen perussäännössä kuvatut tavoitteet ovat unionin oikeuden mukaisen kansallisen lainsäädännön vastaisia.
6. Toimivaltaisen viranomaisen on tehtävä tämän artiklan 5 kohdassa tarkoitettu päätös 30 päivän kuluessa 3 kohdassa tarkoitetun rekisteröidyn kotipaikan siirtoa koskevan pyynnön vastaanottamisesta.
7. Sen estämättä, mitä 6 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on varmistettava, että siirto tapahtuu 30 päivän kuluessa täydellisen hakemuksen jättämisestä.
8. Jos siirtoa varten toimitetut tiedot ovat puutteellisia tai sisältävät ilmeisiä virheitä, toimivaltaisen viranomaisen on pyydettävä eurooppalaista rajat ylittävää yhdistystä täydentämään tai oikaisemaan tiedot kohtuullisessa määräajassa, jonka on oltava vähintään 15 päivää siitä päivästä, jona toimivaltainen viranomainen ottaa yhteyttä 18 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettuun eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen edustamiseen valtuutettuun henkilöön.
9. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että uuden kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen rekisteröi eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen ja päivittää ECBA-todistuksen 21 artiklan 1 kohdassa lueteltujen seikkojen osalta.
10. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa rekisteröidyn kotipaikan siirtämisestä muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille viipymättä kotipaikan siirtämisen jälkeen. Vastaanotettuaan ilmoituksen aiemman kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on poistettava eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys rekisteristä.

5 luku

Purkaminen

24 artikla

Vapaaehtoinen purkaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys voidaan purkaa ainoastaan sen jäsenten päätöksellä ja ainoastaan seuraavissa tapauksissa:
 - (a) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen tavoite on saavutettu;
 - (b) määräaika, joksi se perustettiin, on päättynyt;
 - (c) mistä tahansa syystä sen perussäännön mukaisesti.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen päätöksentekolimellä on oikeus purkaa yhdistys ainoastaan päätöksellä, joka tehdään ylimääräisessä kokouksessa kahdella kolmasosalla äänistä, jotka edustavat vähintään puolta kaikista jäsenistä.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys puretaan 28 artiklan mukaisesti, toimivaltainen viranomainen poistaa yhdistyksen rekisteristä vasta, kun likvidaatio on saatettu päätökseen, ja että IMI-järjestelmässä olevat asiaankuuluvat tiedot päivitetään vastaavasti.

25 artikla

Muu kuin vapaaehtoinen purkaminen

1. Poiketen siitä, mitä 26 artiklan 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on varmistettava, että ainoastaan kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi purkaa eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen muutoin kuin vapaaehtoisesti tässä artiklassa säädetyissä olosuhteissa ja siinä säädetyin edellytyksin.
2. Jäsenvaltiot voivat säätää, että eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys voidaan purkaa muutoin kuin vapaaehtoisesti vain jostakin seuraavasta syystä:
 - (a) eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys ei ole noudattanut voittoa tavoittelematonta tarkoitusta;
 - (b) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen toiminnan aiheuttama vakava uhka yleiselle järjestykselle tai yleiselle turvallisuudelle;
 - (c) eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen tai sen toimeenpanevan elimen jäsenten vakavasta rikoksesta saama tuomio.
3. Jos toimivaltainen viranomainen katsoo, että jokin tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista syistä herättää huolta, sen on annettava kirjallisesti eurooppalaiselle rajat ylittävälle yhdistykselle perusteltu ilmoitus huolenaiheistaan ja annettava yhdistykselle kohtuullinen määräaika vastata näihin huolenaiheisiin.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos toimivaltainen viranomainen tutkittuaan asianmukaisesti eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen vastaukset tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti toteaa, että yhdistys on purettava, koska jokin tämän artiklan 2

kohdassa tarkoitetuista syistä on todettu, se tekee asiasta kirjallisen päätöksen. Päätös eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen purkamisesta voidaan tehdä vain, jos ei ole olemassa vähemmän rajoittavia toimenpiteitä, joilla voitaisiin vastata toimivaltaisen viranomaisen esiin tuomiin huolenaiheisiin.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettu päätös on perusteltu, siihen voidaan hakea muutosta tuomioistuimessa eikä se tule voimaan muutoksenhaun ollessa vireillä.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltainen viranomainen ilmoittaa eurooppalaiselle rajat ylittävälle yhdistykselle päätöksestään ja poistaa yhdistyksen rekisteristä hyvissä ajoin vasta sen jälkeen, kun 4 kohdassa tarkoitettu päätös on tullut voimaan ja 26 artiklassa säädetty yhdistyksen likvidaatio on saatettu päätökseen. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava asiaankuuluvat tiedot muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

26 artikla

Likvidaatio purkamisen yhteydessä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen purkaminen 24 ja 25 artiklan mukaisesti edellyttää sen likvidaatiota.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että puretun eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen varat, jotka jäävät jäljelle sen jälkeen, kun mahdollisten velkojien taloudellisista eduista on huolehdittu, siirretään voittoa tavoittelemattomalle yhteisölle, joka harjoittaa samanlaista toimintaa kuin purettu eurooppalainen rajat ylittävä yhdistys, tai että varat siirretään paikalliselle viranomaiselle, jonka on käytettävä niitä puretun eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen harjoittaman toiminnan kaltaiseen toimintaan.

6 luku

Soveltaminen ja hallinnollinen yhteistyö

27 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä tämän direktiivin soveltamisesta vastaava toimivaltainen viranomainen, jäljempänä 'toimivaltainen viranomainen'.
2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 1 kohdan mukaisesti nimetyn toimivaltaisen viranomaisen nimi. Komissio julkaisee luettelon nimetyistä toimivaltaisista viranomaisista.
3. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa ilmoitettava komissiolle niiden muiden toimivaltaisten viranomaisten nimet ja tehtävät, jotka on perustettu tai nimetty niiden kansallisten sääntöjen mukaisesti, joita sovelletaan kansallisessa oikeusjärjestyksessä 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti määritettyihin mahdollisimman samankaltaisiin voittoa tavoittelemattomiin yhdistyksiin.

28 artikla

Hallinnollinen yhteistyö

1. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä yhteistyötä ja avustettava toisiaan tehokkaasti ja vaikuttavasti tämän direktiivin säännösten soveltamiseksi.
2. Hallinnollinen yhteistyö ja tietojenvaihto toimivaltaisten viranomaisten välillä 17 ja 18 artiklan, 19 artiklan 2 ja 4 kohdan, 23 artiklan 5, 6 ja 7 kohdan, 24 artiklan 3 kohdan, 25 artiklan 6 kohdan ja 27 artiklan mukaisesti toteutetaan asetuksen (EU) N:o 1024/2012 mukaisesti.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että IMI-järjestelmään kirjatut tiedot pidetään ajan tasalla, ja niiden on ilmoitettava toisilleen asetuksen (EU) N:o 1024/2012 mukaisesti toimitettujen aiempien tietojen muutoksista.

29 artikla

Raportointi

Komissio antaa viimeistään [seitsemän vuoden kuluttua päivästä, jona direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä] ja sen jälkeen joka viides vuosi Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen soveltamisesta. Tätä varten komissio voi pyytää jäsenvaltioita jakamaan aggregoituja tietoja alueellaan rekisteröidyistä eurooppalaisista rajat ylittävistä yhdistyksistä mahdollisuuksien mukaan digitaalisten välineiden avulla.

7 luku

Loppusäännökset

30 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Kyseinen komitea on asetuksen (EU) N:o 182/2011 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

31 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään [kahden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta]. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset ja maininnat tehdään.
3. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

32 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

33 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

1.2. Toimintalohko(t)

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

1.4.2. Erityistavoite (Erityistavoitteet)

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

1.4.4. Tulosindikaattorit

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

1.5.2. EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.

1.5.3. Vastaavista toimista saadut kokemukset

1.5.4. Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin

1.5.5. Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehdoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

1.7. Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle

2.2.2. Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä

2.2.3. Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikankohdan odotetuista virheriskitasoista

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehysten otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset

3.2.3. Yhteenveto arvioiduista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

3.2.3.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehysten kanssa

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi eurooppalaisista rajat ylittävistä yhdistyksistä

1.2. Toimintalohko(t)

Sisämarkkinat ja yhteisötalous

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

x uuteen toimeen

.. uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen⁴⁹

.. käynnissä olevan toimen jatkamiseen

.. yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen

1.4. Tavoite (Tavoitteet)

1.4.1. Yleistavoite (Yleistavoitteet)

Tämän aloitteen yleisenä tavoitteena on parantaa sisämarkkinoiden toimintaa poistamalla valtioiden rajojen yli toimivien voittoa tavoittelemattomien yhdistysten hallinto- ja sääntelyesteitä, jotta voidaan hyödyntää niiden koko potentiaali taloudellisen ja yhteiskunnallisen arvon tuottamiseksi EU:ssa.

1.4.2. Eriytavoite (Eriytavoitteet)

Eriytavoite 1:

Parannetaan voittoa tavoittelemattoman yhdistyksen mahdollisuuksia saada oikeushenkilöllisyytensä tunnustetuksi muissa jäsenvaltioissa ja varmistetaan näin yhdenvertainen kohtelu sisämarkkinoilla.

Eriytavoite 2:

Vähennetään useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa toimivien voittoa tavoittelemattomien yhdistysten sääntelymuodollisuuksia.

1.4.3. Odotettavissa olevat tulokset ja vaikutukset

Selvitys siitä, miten ehdotuksella/aloitteella on tarkoitus vaikuttaa edunsaajien/kohderyhmän tilanteeseen

EU:n tason politiikkatoimi vähentäisi nykyisiä esteitä, jotka haittaavat voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävää toimintaa ja liikkuvuutta EU:ssa. Odotetut vaikutukset:

Jäsenvaltiot:

Tämän uuden rajat ylittäviä tarkoituksia varten suunnitellun oikeudellisen muodon perustamisesta aiheutuu toimivaltaisille viranomaisille mukauttamiskustannuksia ja sääntöjen noudattamiseen/hallinnolliseen rasitteeseen liittyviä kustannuksia, jotka vaihtelevat muutosten laajuuden mukaan.

⁴⁹

Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

Valtioiden rajojen yli toimivien voittoa tavoittelemattomien yhdistysten on tällä hetkellä rekisteröitävä tai perustettava sivutoimipaikkoja niissä jäsenvaltioissa, joihin ne haluavat laajentaa toimintansa, toiminta-alansa mukaan. Ehdotuksen ansiosta odotetaan, että oikeushenkilöllisyyden ja oikeuskelpoisuuden vahvistamista ja tunnustamista koskeva vaatimus poistuu, mikä vähentää viranomaisille aiheutuvaa rasitetta pitkällä aikavälillä. Lyhyellä aikavälillä uuden oikeudellisen muodon käyttöönotto edellyttää, että toimivaltaiset viranomaiset tutustuvat uuteen kehykseen ja varmistavat asianmukaisen rekisteröinnin.

Kun otetaan huomioon rekisteröintimenettelyjen ja rekisterien mukauttamisesta aiheutuvat kertaluonteiset kustannukset, kustannukset riippuvat siitä, mukautetaanko nykyisiä rekistereitä vai perustetaanko uusi (sähköinen) rekisteri. Jäsenvaltiot voivat joustavasti mukauttaa nykyisiä rekistereitä tai perustaa uusia rekistereitä, mutta niiden on tarjottava mahdollisuus sähköiseen rekisteröintiin uuden oikeudellisen muodon tapauksessa. On huomattava, että jäsenvaltioissa, joissa ei ole perustettu yhdistyskohtaista rekisteriä, on olemassa muita mekanismeja (tai niitä voidaan käyttää) sen varmistamiseksi, että voittoa tavoittelemattomat yhdistykset voivat rekisteröityä. Lainsäädäntöehdotuksen tueksi tehty vaikutustenarviointi on osoittanut, että mukauttamisesta voitaisiin odottaa aiheutuvan keskimäärin enintään 100 000 euron kertaluonteiset lisäkustannukset jäsenvaltiota kohti. Näin ollen tätä ei pidetä erityisen rasittavana, koska kun tämä mukautus on toteutettu, viranomaisen odotetaan palaavan tavanomaiseen tilanteeseensa. Näin ollen ei ole odotettavissa merkittäviä vuotuisia juoksevia kustannuksia.

Niissä jäsenvaltioissa, joissa joudutaan perustamaan rekisteri tai muutama olemassa olevaa rekisteriä tai luomaan uusi ”rekisteröintilinja”, olisi suositeltavaa edistää digitaalisia rekistereitä. Vaikutustenarvioinnissa arvioidaan, että sähköisen rekisteröintivälineen kustannukset (olettaen, että rekisteri on jo olemassa) ovat tiedossa olevien tapausten perusteella 42 000–270 000 euroa. Toimivaltaisten viranomaisten on lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä ehkä investoitava tällaisten välineiden hankintaan ja mukautettava prosesseja, mukaan lukien henkilöstön koulutus. Jäsenvaltioiden digitaalisten rekisterien mukauttamisesta ja vuotuisesta ylläpidosta aiheutuvia kustannuksia pidetään vähäisinä.

Tässä ehdotuksessa kannustetaan myös toimenpiteisiin, joilla varmistetaan kansallisten rekisterien yhteentoimivuus olemassa olevien EU:n tason välineiden, kuten yhteisen digitaalisen palveluväylän, kanssa, jotta mahdollistetaan automaattinen pääsy tietoihin ja tietojenvaihto ja/tai sovittujen vähimmäisvaatimusten käyttö tietojen vertailukelpoisuuden varmistamiseksi sekä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän (IMI) käyttö toimivaltaisten viranomaisten välisen hallinnollisen yhteistyön edistämiseksi.

Lisäksi jäsenvaltioiden olisi toteutettava tiedotustoimia, joilla uusi oikeudellinen muoto tehdään tunnetuksi kansallisella tasolla.

Euroopan komissio:

Kustannukset, joita Euroopan komissiolle aiheutuu tietojen keräämisestä ja lisäämisestä yhteiseen digitaaliseen palveluväylään / Sinun Eurooppasi -portaaliin, ovat arviolta 300 000 euroa (sisämarkkinaohjelma), jolla katetaan ylimääräiset menot, joita tarvitaan voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille tarkoitettun tiedon lisäämiseksi, ja 100 000 euron vuotuiset ylläpitokustannukset.

Euroopan komission on myös budjetoitava kustannukset, jotka aiheutuvat sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän mukauttamisesta, jotta tässä ehdotuksessa tarkoitettu jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välinen hallinnollinen yhteistyö olisi mahdollista. Tästä on arvioitu aiheutuvan 125 000 euron vuosikustannukset (sisämarkkinaohjelma).

Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset/pk-yritykset:

Aloitteella ei aseteta uusia hallinnollisia velvoitteita voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille, myöskään niille, jotka ovat pk-yrityksiä (on muistettava, että taloudellista toimintaa harjoittavat yhdistykset kuuluvat [mikroyrityksiä ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevan määritelmän](#) piiriin).

Tavoitteena on poistaa esteitä voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävältä toiminnalta. Pienillä voittoa tavoittelemattomilla yhdistyksillä on tyypillisesti vähemmän resursseja ja valmiuksia nykyisten esteiden poistamiseksi, ja markkinoille pääsyä ja toimintaa koskevien mukautusten odotetaan vaikuttavan myönteisesti pk-yritysten kokoisten voittoa tavoittelemattomien yhdistysten kilpailuasemaan.

Sen odotetaan laskevan rajat ylittävien voittoa tavoittelemattomien yhdistysten käynnistyskustannuksia ja toistuvia kustannuksia:

- Uudesta rajat ylittävästä toiminnasta aiheutuvat ylimääräiset käynnistyskustannukset vähenevät arviolta 2 150 euroa käynnistystä kohti. Arvioidun 15 vuoden ajanjakson aikana tämä ylimääräisten kustannusten vähennys voisi olla jopa 378 miljoonaa euroa.
- Rajat ylittäviin toimiin liittyvien ylimääräisten kustannusten (toistuvat kustannukset, esim. hallintokulut ja sääntöjen noudattamisesta aiheutuvat kustannukset) arvioidaan vähenevän 770 miljoonaa euroa vuodessa. Arvioidun 15 vuoden ajanjakson aikana kustannussäästöt voisivat olla jopa 8,5 miljardia euroa.

Vaikutustenarvioinnissa selvitetään mahdollisuuksia vähentää varsinkin useissa jäsenvaltioissa toimivien voittoa tavoittelemattomien yhdistysten toimintakustannuksia. Vähennys johtuisi ehdotuksen yhdenmukaistamisvaikutuksesta ja sääntely- ja hallintomenettelyjen yksinkertaistamisesta, mikä vähentää tiedonkeruun, säännöllisen ulkoisen neuvonnan ja sääntöjen noudattamisen parissa työskentelevän sisäisen henkilöstön tarvetta.

1.4.4. Tulosindikaattorit

Selvitys siitä, millaisin indikaattorein ehdotuksen/aloitteen etenemistä ja tuloksia seurataan.

Indikaattori 1 (erityistavoite 1)

Indikaattorit ovat seuraavat:

- Noudattamisaste jäsenvaltioissa (eli täytäntöönpanovauhti, rikkomusmenettelyt)
- Voittoa tavoittelemattomien yhdistysten saamat ylimääräiset kustannussäästöt, jotka johtuvat toiminnan käynnistämiseen liittyvien sääntely- ja hallintomuodollisuuksien ja toimintakustannusten vähenemisestä

- Rekisteröityjen eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten lukumäärä, koko ja maantieteellinen levinneisyys EU:ssa

Indikaattoreita mitataan suhteessa perustasoon (esim. kustannukset ennen täytäntöönpanon alkamista, pääasiassa arvioinnista/aineistotutkimuksista/sidosryhmien ja kansallisten viranomaisten kuulemisista sekä jäsenvaltioiden verkkorekistereistä (joista on koottuja tietoja EU:n tasolla, jos tietoja on saatavilla) ja kyselytutkimuksilla kerättyjen tietojen perusteella). Tavoitetta arvioidaan eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten kustannusten muutosten ja rekisteröityjen rajat ylittävien yhdistysten määrän muutosten perusteella. Tarkempi tavoite on vaikea, koska luvut riippuvat myös useista muista tekijöistä, jotka eivät liity ehdotukseen (esim. sen käyttöönoton ennakoimattomuus, yhteydet kansallisiin perinteisiin sekä taloudelliset ja yhteiskunnalliset haasteet).

Indikaattori 2 (erityistavoite 2)

Indikaattori on seuraava:

- Niiden voittoa tavoittelemattomien yhdistysten tyytyväisyys, jotka ottavat käyttöön rajat ylittävästi sisämarkkinoilla toimivan eurooppalaisen rajat ylittävän yhdistyksen uuden oikeudellisen muodon

Indikaattoria mitataan perustasoon nähden (esim. rekisteröintien määrä täytäntöönpanon alussa). Tavoitetta arvioidaan lukumäärän kasvulla.

Indikaattoreita seurataan seitsemän vuoden välein aikaisintaan siitä hetkestä, kun toimenpiteet on saatettu kokonaisuudessaan osaksi kansallista lainsäädäntöä ja otettu käyttöön jäsenvaltioissa, jotta niitä voidaan hyödyntää direktiivin arviointikertomuksessa, joka on määrä antaa seitsemän vuoden kuluttua siitä, kun määräaika direktiiviehdotuksen saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä on päättynyt, ja sen jälkeen viiden vuoden välein.

1.5. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.5.1. Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu

Tämän ehdotuksen toteuttamisessa noudatetaan vaiheittaista lähestymistapaa. Kun tämä direktiivi tulee voimaan, aloitetaan työ sen täytäntöönpanoa varten tarvittavien tietoteknisten välineiden eli sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmän (IMI) ja yhteisen digitaalisen palveluväylän mukauttamiseksi, jotta jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voidaan yhdistää toisiinsa ennen kuin direktiivin täytäntöönpanon määräaika päättyy ja tarvittavat tiedot asettaa julkisesti saataville. Helpottaakseen direktiivin täytäntöönpanoa komissio antaa samaan aikaan täytäntöönpanosäädöksen, jossa käsitellään ECBA-todistuksen mallia.

Alustava toteutusaikataulu voidaan havainnollistaa seuraavasti:

- 2024: Direktiivin voimaantulo
- 2025: IMI-järjestelmän ja yhteisen digitaalisen palveluväylän mukauttaminen
- 2025–2026: ECBA-todistusta koskeva täytäntöönpanosäädös
- 2026: direktiivin täytäntöönpano ja soveltaminen jäsenvaltioissa

- seitsemän vuoden kuluttua siitä, kun määräaika direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä on päättynyt, ja sen jälkeen viiden vuoden välein: komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle direktiivin täytäntöönpanosta

- 1.5.2. *EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.*

Syyt siihen, miksi toimi toteutetaan EU:n tasolla (ennen toteutusta)

Ehdotuksessa keskitytään voittoa tavoittelemattomiin yhdistyksiin, jotka toimivat rajojen yli sisämarkkinoilla.

Nykyinen kirjava sääntelykäytäntö ja/tai rajoitukset jäsenvaltioissa osoittavat, että ongelmaan ei puututa asianmukaisesti kansallisella tasolla ja että koska jäsenvaltioiden välillä ei ole vastavuoroisen tunnustamisen mekanismeja, asian rajat ylittävä luonne edellyttää EU:n laajuista ratkaisua todettujen esteiden poistamiseksi voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävältä toiminnalta ja liikkuvuudelta sisämarkkinoilla. Lisäksi yksittäisissä toimissa – tai toimien toteuttamatta jättämisessä – keskitytään usein pelkästään kansalliseen tilanteeseen eikä yleensä pyritä helpottamaan rajat ylittävää tilannetta.

Voittoa tavoittelemattomien yhdistysten rajat ylittävää toimintaa koskeva johdonmukainen oikeudellinen kehys voidaan näin ollen saavuttaa paremmin EU:n tasolla. Jäsenvaltiot eivät pystyisi yksinään ratkaisemaan näitä ongelmia riittävällä tavalla.

- 1.5.3. *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

Tämän ehdotuksen näyttöpohja perustui tutkimuksiin (esim. ulkoiset tutkimukset) ja kuulemistoimiin, ja sitä tuettiin asiaa koskevalla ulkopuolisella tutkimuksella.

Ehdotuksessa otetaan huomioon myös kokemukset, jotka on saatu 17. helmikuuta 2022 annettua Euroopan parlamentin päätöslauselmasta, jossa annetaan suosituksia komissiolle eurooppalaisten rajat ylittävien yhdistysten ja voittoa tavoittelemattomien järjestöjen säännöistä (2020/2026(INL)) sekä komission vuonna 1992 tekemästä ehdotuksesta, jolla luodaan yhdistyksille eurooppalainen oikeudellinen muoto eli eurooppalainen yhdistys. Ehdotus kuitenkin peruutettiin lopulta jäsenvaltioiden kritiikin perusteella (esim. toissijaisuusperiaate ja oikeusperustan soveltumattomuus sen soveltamisalaan ja tarkoituksiin nähden ja koska niiden mielestä ehdotus ei vastannut mihinkään osoitettuun tarpeeseen, sen säännökset eivät kuvastaneet kansallisten lainsäädäntöjen moninaisuutta ja se aiheutti liiallisen hallinnollisen rasitteen yhdistyksille).

- 1.5.4. *Yhteensopivuus monivuotisen rahoituskehityksen kanssa ja mahdolliset synergiaedut suhteessa muihin kyseeseen tuleviin välineisiin*

Ehdotuksella edistetään Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja vuoteen 2030 ulottuvan digitaalisen vuosikymmenen poliittisia tavoitteita. Tarkemmin sanottuna siinä käsitellään komission poliittista painopistettä ”Ihmisten hyväksi toimiva talous”, jolla edistetään tavoitetta ”taloudesta, joka voi täysin vastata EU:n kansalaisten tarpeisiin ja varmistaa siten sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja vaurauden”. Sillä on yhteyksiä myös joulukuussa 2021 hyväksytyn yhteisötalouden

toimintasuunnitelman muihin toimenpiteisiin, ja se muodostaa niiden kanssa yhteisötalouspaketin: ehdotus neuvoston suositukseksi yhteisötalouden toimintaedellytysten kehittämiseksi jäsenvaltioissa sekä kaksi komission yksiköiden valmisteluasiakirjaa, joissa vahvistetaan yhteisötalouden yhteisöjä koskevat verokehykset ja hyväntekeväisyysjärjestöjen ja niiden lahjoittajien syrjimätön verotus EU:n oikeuskäytännöstä johdettujen periaatteiden perusteella.

1.5.5. *Arvio käytettävissä olevista rahoitusvaihtoehtoista, mukaan lukien mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen*

Kustannukset, jotka aiheutuvat siitä, että mukautetaan yhteisen digitaalisen palveluväylän soveltamisalaa niin, että sitä voidaan soveltaa voittoa tavoittelemattomiin yhdistyksiin, ja IMIn käyttöä niin, että jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten hallinnollisesta yhteistyöstä tulee mahdollista tämän ehdotuksen mukaisesti, rahoitetaan sisämarkkinaohjelmasta.

1.6. Ehdotetun toimen/aloitteen kesto ja rahoitusvaikutukset

“ kesto on rajattu

- “ toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.
- “ maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia YYYY–YYYY ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuosia YYYY–YYYY.

x kesto ei ole rajattu

- Käynnistysvaihe alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV,
- minkä jälkeen toteutus täydessä laajuudessa.

1.7. Suunniteltu talousarvion toteuttamistapa / Suunnitellut talousarvion toteuttamistavat⁵⁰

x Suora hallinnointi, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

- x yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään
- “ toimeenpanovirastoja

“ Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

“ Välillinen hallinnointi, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty:

- “ kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille;
- “ kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)
- “ Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle
- “ varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille
- “ julkisoikeudellisille yhteisöille
- “ sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, joille annetaan riittävät rahoitustakuut;
- “ sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja joille annetaan riittävät rahoitustakuut;
- “ elimille tai henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.
- Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, olisi annettava lisätietoja kohdassa ”Huomautukset”.

Huomautukset:

Ehdotuksessa hyödynnetään tietoteknisiä välineitä, joita rahoitetaan jo sisämarkkinaohjelmasta ja joita komissio hallinnoi, eli IMIä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välistä hallinnollista yhteistyötä varten ja yhteistä digitaalista palveluväylää.

⁵⁰

Kuvaukset talousarvion eri toteuttamistavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston BUDGpedia-verkkosivuilla osoitteessa <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle ensimmäisen kertomuksen tämän direktiivin täytäntöönpanosta seitsemän vuoden kuluttua siitä, kun määräaika direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä on päättynyt, ja sen jälkeen joka viides vuosi.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutumekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

Ehdotuksessa tarkoitettussa jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välisessä hallinnollisessa yhteistyössä hyödynnetään jo olemassa olevaa IMI-järjestelmää ja yhteistä digitaalista palveluväylää, joita komissio (sisämarkkinoiden, teollisuuden, yrittäjyyden ja pk-yritystoiminnan pääosasto) hallinnoi. Tätä varten ehdotetulla direktiivillä laajennetaan IMI-järjestelmän ja yhteisen digitaalisen palveluväylän soveltamisalaa. Tämä edellyttää resurssien käyttöönottoa IMI-järjestelmän mukauttamiseksi ehdotetun direktiivin tarpeisiin, mutta yhteisen digitaalisen palveluväylän mukauttamiseksi ei tarvita lisäresursseja.

Tällä ehdotuksella ei muuteta järjestelmän hallinnointitapaa, sen rahoituksen täytäntöönpanomekanismia, sen maksujärjestelyjä tai sen valvontastrategiaa, joita komissio jo käyttää.

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

Suurin yksilöity riski liittyy ajan ja kustannusten ylittämiseen, mikä johtuu IMI-järjestelmän mukauttamiseen liittyvistä odottamattomista tietotekniikkaongelmista. Tätä riskiä lieventää se, että IMI-järjestelmä on jo käytössä ja että asiasta vastaavalla komission osastolla on aiempaa kokemusta järjestelmän mukauttamisesta uusiin liiketoimintatarpeisiin.

2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toimen päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista*

Tämä ehdotus ei vaikuta komission nykyisten valvontatoimien kustannustehokkuuteen.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suoja-toimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

Tämä rahoitus selvitys koskee henkilöstömenoja ja hankintoja, ja tämäntyyppisiin menoihin sovelletaan vakiosääntöjä.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat

- Talousarviossa jo olevat budjettikohdat

Monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeiden ja budjettikohtien mukaisessa järjestyksessä.

Monivuotisen rahoituskehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
	Sisämarkkinaohjelma	JM/EI-JM ⁵¹	EFTA-mailta ⁵²	ehdokasmailta ja mahdollisilta ehdokasmailta ⁵³	muilta kolmansilta mailta	muut käyttötarkoituksensa sidotut tulot
1	[03.02.01.02 – Sisämarkkinoiden hallintovälineet]	JM/EI- JM	Kyllä	Kyllä	Ei	Ei

▪

⁵¹ JM = jaksotetut määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

⁵² EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

⁵³ Ehdokasmaat ja soveltuvien osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokasmaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset määrärahoihin

3.2.1. Yhteenveto arvioituista vaikutuksista toimintamäärärahoihin

- ” Ehdotus/aloite ei edellytä toimintamäärärahoja.
- ” Ehdotus/aloite edellyttää toimintamäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	Numero	1. Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous
---	--------	---

Pääosasto: GROW			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	YHTEENSÄ
x Toimintamäärärahat										
Budjettikohta: 03.020102 – Sisämarkkinoiden hallintovälineet	Sitoumukset	(1a)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
	Maksut	(2 a)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat ⁵⁴										
		(3)								
PO GROW:n määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1a+1b +3	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
	Maksut	=2a+2b +3	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850

⁵⁴

Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

x toimintamäärärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	(4)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
	Maksut	(5)	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
□ Tiettyjen ohjelmien määrärahoista katettavat hallintomäärärahat YHTEENSÄ		(6)								
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 1 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=4+ 6	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850
	Maksut	=5+ 6	0,425	0,225	0,100	0,100	0,00	0,00		0,850

Monivuotisen rahoituskehyksen otsake	7	”Hallintomenot”
---	----------	-----------------

Tämän osan täyttämisessä on käytettävä [rahoituselvityksen liitteessä](#) (Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamista koskevista sisäisistä säännöistä (Euroopan komissiota koskeva pääluokka) annetun komission päätöksen liite 5) olevaa hallintomäärärahoja koskevaa selvitystä, joka on laadittava ennen rahoituselvityksen laatimista. Liite ladataan DECIDE-tietokantaan komission sisäistä lausuntokierrosta varten.

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	YHTEENSÄ
PO GROW									
X Henkilöresurssit		0,217	0,217	0,155	0,155	0,00	0,00	0,00	0,744
X Muut hallintomenot		0	0,054	0,054	0,054	0,00	0,00	0,00	0,162
YHTEENSÄ PO GROW	Määrärahat	0,217	0,271	0,209	0,209	0,00	0,00	0,00	0,906

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	0,217	0,271	0,209	0,209	0,00	0,00	0,00	0,906
--	---	-------	-------	-------	-------	------	------	------	-------

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEISIIN 1–7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	0,642	0,496	0,309	0,309	0,00	0,00	0,00	1,756
	Maksut	0,642	0,496	0,309	0,309	0,00	0,00	0,00	1,756

3.2.2. Arvioidut toimintamäärärahoista rahoitetut tuotokset

maksusitoumusmäärärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tavoitteet ja tuotokset			2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030		YHTEENSÄ	
	TUOTOKSET																	
	Tyyppi ⁵⁵	Keski määr. kustan- nukset	Lkm	Kusta- nnus	Lkm	Kusta- nnus	Lkm	Kusta- nnus	Lkm	Kusta- nnus	Lkm	Kusta- nnus	Lkm	Kusta- nnus	Lkm	Kusta- nnus	Luku- määrä yhteen- sä	Kustann- ukset yhteensä
ERITYISTAVOITTEET 1 ja 2																		
IMI-moduulin kehittäminen	IT- järjeste- lmä	0,125	1	0,125	1	0,125											1	0,25
Kehityskustannu- kset: Yhteinen digitaalinen palveluväylä / Sinun Eurooppasi	IT- järjeste- lmä	0,150	1	0,300	1	0,100	1	0,100	1	0,100							1	0,6
VäliSUMMA, erityistavoite 1			2	0,425	2	0,225	1	0,100	1	0,100								0,85
KAIKKI YHTEENSÄ																		

⁵⁵

Tuotokset ovat tuloksena olevia tuotteita ja palveluita (esim. rahoitettujen opiskelijavaihtojen määrä tai rakennetut tiekilometrit).

3.2.3. Yhteenvedo arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin

- " Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.
- X Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	YHTEENSÄ
--	------	------	------	------	------	------	------	----------

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKE 7								
Henkilöresurssit	0,217	0,217	0,155	0,155				0,744
Muut hallintomenot	0	0,054	0,054	0,054				0,162
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKE 7, välisumma	0,217	0,271	0,209	0,209				0,906

Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 7 sisällyttämättömät⁵⁶								
Henkilöresurssit								
Muut hallintomenot								
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESEEN 7 sisällyttämättömät, välisumma								

YHTEENSÄ	0,217	0,271	0,209	0,209	0,209	0,209		1,324
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	-------

Henkilöresursseja ja muita hallintomenoja koskeva määrärahatarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetuilla pääosaston määrärahoilla ja/tai pääosastossa toteutettujen uudelleenjärjestelyjen tuloksena saaduilla määrärahoilla sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

⁵⁶ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

3.2.3.1. Henkilöresurssien arvioitu tarve

- " Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.
- X Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027	Vuosi 2028	Vuosi 2029	Vuosi 2030
20 01 02 01 (päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa)	1,5	1,5	1	1	1	1	1
20 01 02 03 (EU:n ulkopuoliset edustustot)							
01 01 01 01 (epäsuora tutkimustoiminta)							
01 01 01 11 (suora tutkimustoiminta)							
Muu budjettikohta (mikä?)							
20 02 01 (kokonaismäärärahoista katettavat sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö)							
20 02 03 (sopimussuhteiset ja paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö ja nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa)							
01 01 01 02 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö - epäsuora tutkimustoiminta)							
01 01 01 12 (sopimussuhteiset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat ja vuokrahenkilöstö - suora tutkimustoiminta)							
Muu budjettikohta (mikä?)							
YHTEENSÄ	1,5	1,5	1	1	1	1	1

XX viittaa kyseessä olevaan toimintalohkoon eli talousarvion osastoon.

Henkilöresurssien tarve katetaan toimen hallinnointiin jo osoitetulla pääosaston henkilöstöllä ja/tai pääosastossa toteutettujen henkilöstön uudelleenjärjestelyjen tuloksena saadulla henkilöstöllä sekä tarvittaessa sellaisilla lisäresursseilla, jotka toimea hallinnoiva pääosasto voi saada käyttöönsä vuotuisessa määrärahojen jakomenettelyssä talousarvion puitteissa.

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	1,5 kokoaikaista työntekijää komiteamenettelyyn osallistuvan komitean sihteeristöön ja ehdotuksen täytäntöönpanon valvontaan sekä IMI-tiimin ja yhteisen digitaalisen palveluväylän ja Sinun Eurooppasi -tiimin avustamiseen toimintapoliittisissa ja liiketoiminnallisissa toimissa sekä hankkeen toteutuksen aikana että IMI-moduulin käyttöönoton jälkeen.
Ulkopuolinen henkilöstö	

3.2.4. Yhteensopivuus nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen kanssa

Ehdotus/aloite

- X voidaan rahoittaa kokonaan kohdentamalla menoja uudelleen monivuotisen rahoituskehityksen kyseisen otsakkeen sisällä.

Komissio käyttää tämän aloitteen tukemiseen sisämarkkinaohjelman varoja budjettikohdasta 03.020102 ”Sisämarkkinoiden hallintovälineet”.

- ” edellyttää monivuotisen rahoituskehityksen kyseiseen otsakkeeseen sisältyvän kohdentamattoman liikkumavaran ja/tai monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa määriteltyjen erityisvälineiden käyttöä.

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehityksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät sekä ehdotetut välineet.

- ” edellyttää monivuotisen rahoituskehityksen tarkistamista.

Selvitys tarvittavista toimenpiteistä, mainittava myös kyseeseen tulevat rahoituskehityksen otsakkeet, budjettikohdat ja määrät

3.2.5. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotuksen/aloitteen

- X rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja
- rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi N ⁵⁷	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)			Yhteensä
Rahoitukseen osallistuva taho								
Yhteisrahoituksella katettavat määrärahat YHTEENSÄ								

⁵⁷

Vuosi N on ehdotuksen/aloitteen toteutuksen aloitusvuosi. ”N” korvataan oletetulla ensimmäisellä toteutusvuodella (esimerkiksi: 2021). Seuraavat vuodet täydennetään vastaavasti.

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

- X Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.
- Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:

“ vaikutukset omiin varoihin
“ vaikutukset muihin tuloihin

tulot on kohdennettu menopuolen budjettikohtiin ”

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Käytettävissä olevat määrärahat kuluvana varainhoitovuonna	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ⁵⁸						
		Vuosi N	Vuosi N+1	Vuosi N+2	Vuosi N+3	ja näitä seuraavat vuodet (ilmoitetaan kaikki vuodet, joille ehdotuksen/aloitteen vaikutukset ulottuvat, ks. kohta 1.6)		
Momentti								

Vastaava(t) menopuolen budjettikohta (budjettikohdat) käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen tapauksessa:

--

Muita huomautuksia (esim. tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskentamenetelmä/-kaava tai muita lisätietoja).

--

⁵⁸ Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.